

De knorrepot, of de gestoorde doctor : blyspel.

<https://hdl.handle.net/1874/371990>

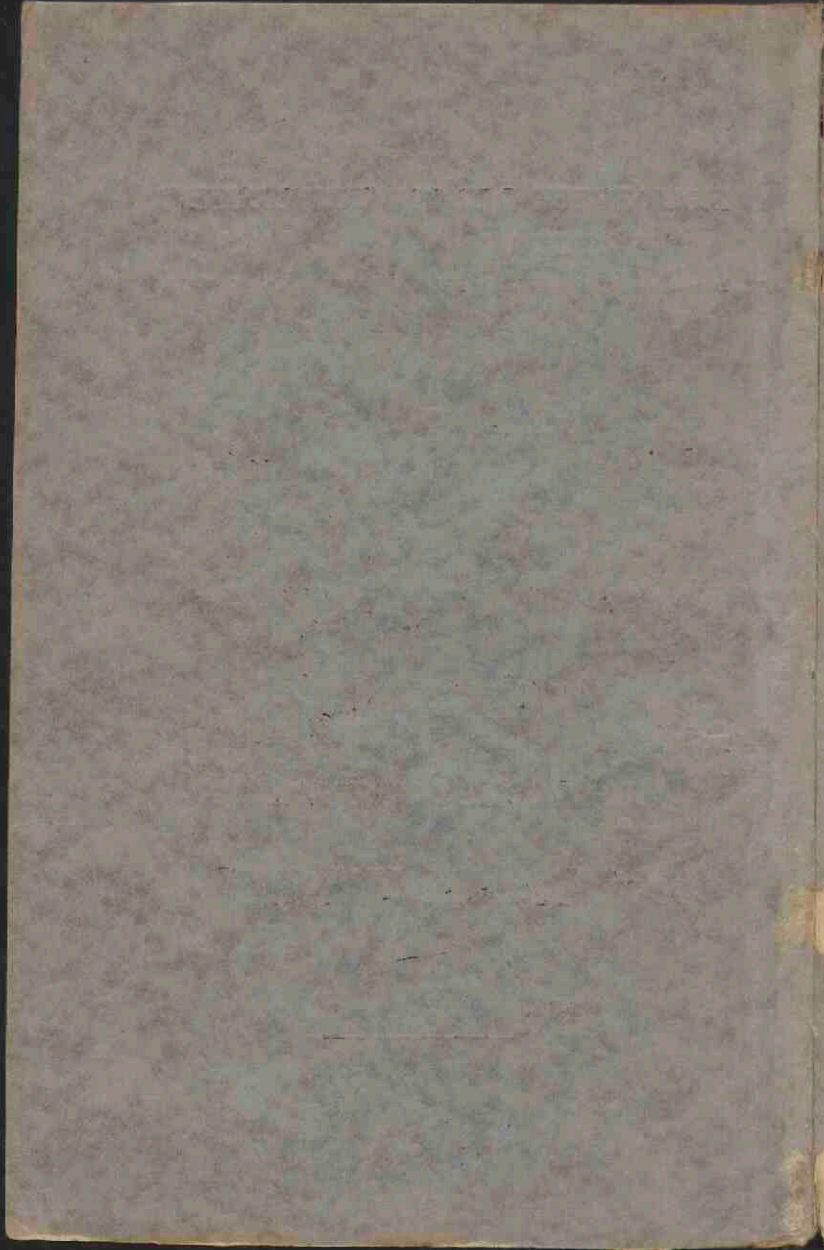
BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT
TE UTRECHT

1929

Verzameling tooneel-
stukken uit de
nalatenschap van
prof. Dr. J. te WINKEL

No. 855

Dr J. de Wiltel

N: 430 c 855

D E

KNORREPOT,

OF DE

GESTOORDE DOCTOR.

B L Y S P E L.

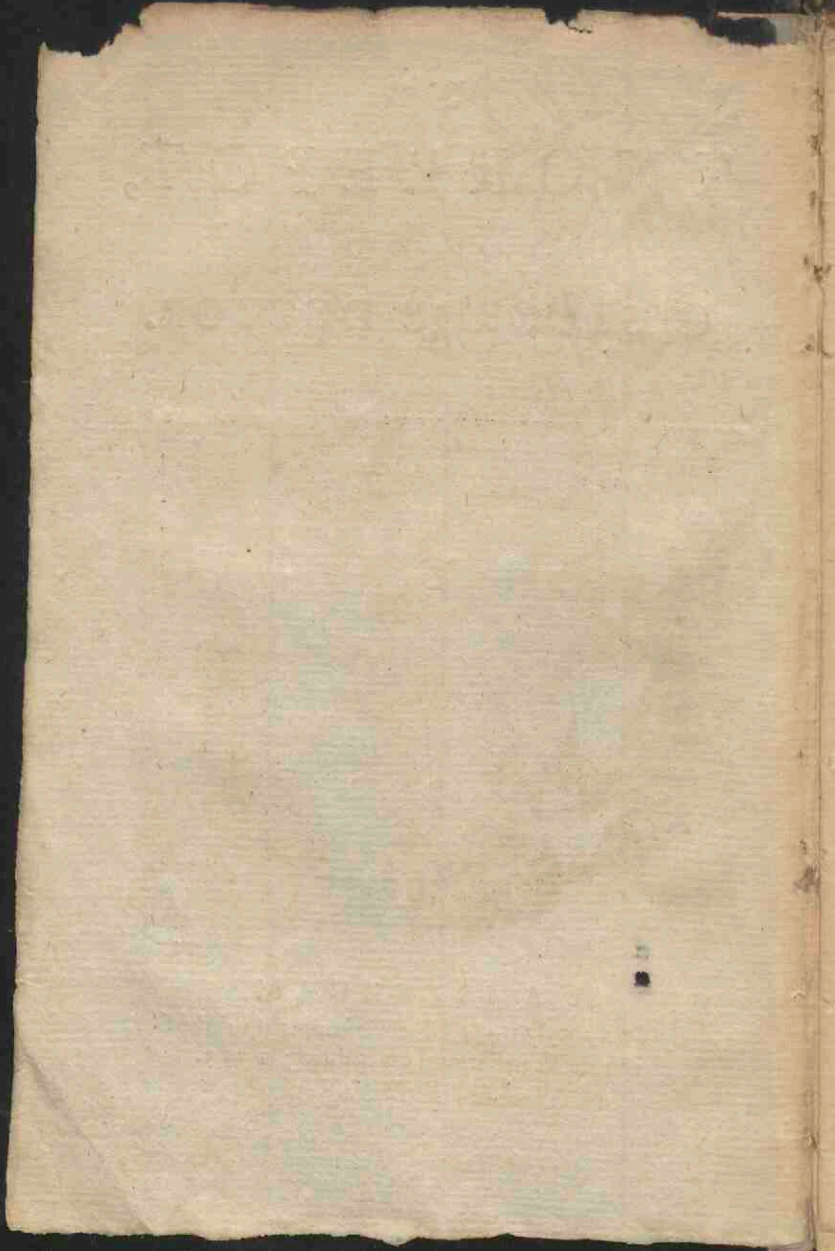
(v. J. de Panto)

Te AMSTELDAM,
By IZAAK DUIM, Boekverkooper op de hoek
van de Voorburgwal en Stiltsteeg, 1753.

Met Privilegie.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

C O P Y E V A N D E P R I V I L E G I E .

DE Staten van Holland en Westvrieland doen te weten: also
 Ons te kennen is gegeven by de Regenten van het Wees- en
 Oude Mannenhuys der Stad Amsterdamb, en in die qualitey-
 ten te samen Eygenaars, mitsgaders Regenten vanden Schouwburg
 aldaar, dat zy Supplianten eenige Jaaren hadden gejoufficeert van 't
 Ootroy of Privilegie by hen van Ons op den 27. May 1728. geob-
 tineert, waar by Wy aan hun Supplianten goetgunstelyk hadden
 geacordeert, en geotroyeert, om, gedurende den tyd van vyf-
 tien doen eerst agter een volgende Jaaren, de Werken, die ten
 dienste van het Toneel reets waren gedrukt, en van tyd tot tyd
 nog verder in het licht gebragt, en ten Toneele gevoert zouden mo-
 gen werden, alleen te mogen drukken, doen drukken, uytgeeven
 ende verkoopen, en bevonden dat de Jaaren, by 'tvoorsz. Ootroy
 of Privilegie genoemt, op den 27 May 1743, stondente expireeren,
 ende dewyle zy Supplianten ten meestendienste vanden Schouburg,
 waar van hunne respective Godshuizen onder andere mede moeten
 worden gefustenteert, de voorgenoemde Werken, zoo van Treur-
 spellen. Blyspellen, Klugten, als anders, die reets gedrukt, en ten
 Toneele gevoert waren, of in toekomende gedrukt, en ten Toneele
 gevoert zouden mogen werden, gaerne alleen, gelyk voorheen, zou-
 den blyven drukken, doen drukken, uytgeeven en verkopen, ten eynde
 dezelve Werken door het nadrukken van andere haer Luyfter, so in
 taal, als in spelkonst, niet mogte komen te verliesen, en dewyle sulx
 haer Supplianten na de expiratie van 't bovengemelte Ootroy, niet
 gepermitteert was, zoo keerden zy Supplianten haertot Ons, re-
 verentelyk verzockende, dat Wy aan hun Supplianten in qualiteyten
 voorsz. geliefden te verleenen prolongatie van her voorsz. Ootroy
 of Privilegie, om de voorsz. Werken, zov an Treurspellen, Bly-
 spellen, Klugten, als anders, reets gemaakt, en ten Toneele ge-
 voert, of als nog in het licht te brengen, en ten Toneele te voeren,
 den tyd van Vyftien eerstkomende, en agtereenvolgende Jaaren, al-
 leen te mogen drukken, en Verkopen, of te doen drukken, en ver-
 kopen, met verbod aan alle andere opseekere hooge Peene by Ons
 daar tegens te statueeren, SOO IS 't, dat Wy, de Saake, en 't
 voorsz. verzoek overgemerkt hebbende, ende geneegen weezende
 ter bede van de Supplianten uyt Onze regte wetenschap, Souveraine
 Magt ende Authoriteyt, de selve Supplianten geconsenteert, geac-
 ordeert, en geotroyeert hebben, consenteeren, accordeeren, en
 ootroyeeren hen by deezen, dat Zy, gedurende den tyd van Vyf-
 tien eerst agtereenvolgende Jaaren, de voorsz. Werken, die ten
 dienste van het Toneel reeds waren gedrukt, en van tyd tot tyd nog
 verder in het licht gebragt, en ten Toneele gevoert zouden mogen wer-
 den, in dier voegen, als sulx by de Supplianten is verzogt, en hier
 vooren uytgedrukt staet, binnen den voorsz. Onzen Landen alleen
 zullen mogen drukken, doen drukken, uytgeeven ende verkopen,
 verbiedende daaronne allen ende eenen ygelyken dezelve Werken,
 in 't geheel, of te deele te drukken, naar te drukken, te doen
 Naardrukken, te Verhandelen, of te Verkopen, of te elders Naarge-
 drukt, binnen den selven Onzen Landen te brengen, uyt te geven,
 of te Verhandelen en Verkopen, op Verbeurte van alle de nagge-
 druchte, ingebragte, verhandelde of te verkogte Exemplaren, ende

een boete van drie duysend guldens, daarenboven te verbeuren te appliceeren een derde part voor den Officier, die de Calange doen zal, een derde part voor den Armen der plaatsen daar het Calus voort vallen zal, ende het restteerende derde part voor de Supplianten, ende dit t'elkens zoo meenigmaal, als dezelve zullen werden agterhaalt, alles in dien verstande, dat Wy de Supplianten met dezen onzen Oôtroye alleen wilstende gratificeeren tot verhoedinge van hunne schade door het Nadrukken van de voorz. Werken, daar doorin geenigen deele verstaan, den inhoudenden van dien te autorificeeren, ofte te Advouëren, ende veel min dezelve onder onze protexie, ende bescherminge, enig meerder Credit, aanzien ofte reputatie te geeven, nemaar de Supplianten in cas daar inne iets onbehoorlyks zoude insluëren, alle het zelve tot hunne Lasten zullen gehouden weezen te verantwoorden, tot dien eyndewel expreselyk begeerende, dat by aldien zy dezen onzen Oôtroye voor dezelve Werken zullen willen stellen, daarvan geene geëbbrevieerde ofte gecontraheerde mentie zullen mogen maken, nemaar gehouden wezen, het zelve Oôtroy in 't geheel, en zonder eenige omiffie daarvoor te drukken, of te doen drukken, ende dat zy gehouden zullen zyn, een Exemplaar van de voorz. werken, op Groot Papier, gebonden en wel geconditioneert te brengen inde Bibliothek van onze Univerfiteyt te Leyden, binnen den tyd van zes weeken, na dat zy Supplianten de zelve Werken zullen hebben begiunen ytte geeven, op een boete van zeshondert guldens, na expiratie der voorz. zes Weken, by de Supplianten te verbeuren ten behoeve van de Nederduytsche Armen van de plaats alwaar de Supplianten wonen; en voorts op peene van met 'er daad verfteekent e zyn van het effect van dezen Oôtroye. Dat ook de Supplianten schoone by het zgaan van dit Oôtroy een Exemplaar geleverd hebbende aan de voorz. Onse Bibliothek, by zoverre zy gedurende den tyd van dit Oôtroy deselve Werken zouden willen herdrukken met eenige Observatiën, Noen, Veranderingen, Correciën, Vermeerderingen of anders, hoe genaamt, of ook in een ander formaat, gehouden zullen zyn wederom een ander Exemplaar van dezelve Werken, Geconditioneert als vooren, te brengen in de voorz. Bibliothek, binnendeselve tyd, en op de boete en penaltieyt, als vooren Ende ten eynde de Supplianten dezen Onzen Contente, ende Oôtroye mogen genieten, als naar behooren, Latten wy allen ende eenen yglyken, dien het aangaan mag, dat zy de Supplianten van den inhoudenden van dezen doen, laten, ende gedogen, rustelyk, vreedelyk, ende volkomentlyk genereren ende gebruyken, cesferende alle belet ter contrarie. Gegeven in den Hage, onder onzen Groten zegel hier aandoen hangen op den zesden December, in 't jaar onzes Heere ende Zaligmakers duysend zeven hondert tweeënveertig.

J. H. V. Wassenaar.

Onder stond, Ter Ordonnantie van de Staten, was gerekent

WILLEM BUYS.

Aan de Supplianten zyn, nevens dit Oôtroy, ter hand gestelt by Extraô Authentieq, haar Ed. Gr. Mog. Resolutien van den 28 Juny, 1715, en 30 April, 1728, ten eynde om zig daarna te reguleeren. De Regenten van het Wees- en Onde Mannenhuis hebben, in hunne voorz. qualiteyt, het recht van deze Privilegie, alleen voor den tegenwoordigen Druk, van De *Kyarrapot, of de Gestoorde Doôter, Blyspel,* vergunt aan *Isaak Duim,*

In Amsteldam den 5 October 1753.

Aan den HEER

I. D. P.

In het licht gevende

DE KNORREPOT.

GAat wel, dit geestig Spel behaagd.
Hoor, hoor het volk van vreugde schat'ren;
Uw *Doct'or* doet de *Schouburg* klat'ren,
Als hy bedild, en knord, en plaagd.
Elk schynt gy met vermaak te leeren:
De *Juffer* toetst zich aan zyn *Kind*,
Zo naau hewaard, zo wel bemind;
En zou licht beide wel begeeren.
De *Fonkbeer* ziet den *Minnaar* aan,
Ook zo gedraaiboemd in zyn minnen,
En merkt hier wat hy moet beginnen;
Wie winnen om hem by te staan.
Ja zelf een *Vader* vint genoeg
In 't boertig speelen met dien *Sot*,
En redeloozen *KNORREPOT*;
Verbysterd door inwendig wroegen;
Wacht, Vaders, zegt hy, en verzucht,
Uw *Kind'ren* 't minnen te beletten,
Met dwaasheid, tegens rein en wetten,
't Verschaft de Schouburg slechts een Klucht.
Myn Heer, hat ons noch meêr verwachten;
Dit zy alleen 't geringste deel,
Verschuldigd aan het *Schoutoneel*,
Een proef van yver, geest, en krachten.
Treed voort, trede onverschrokken voort;
Verdubbel, en vergroot uw stappen,
En laat u leiden op de trappen,
Daar 't *Treurspel* bromt, en woed, en moord:
Terwyl uw *KNORREPOT* alle ooren
En oogen kan volmaakt bekooren.

L. SMIDS, M. D.

VERTOONERS.

GERARD, *Medicynen Doctör.*

LEONOR, *Dochter*

LODEWYK, *Minnaar van Elizabeth, en Zoon*

BARNARDUS, *tweede Zoon*

JERONIMUS, *Broeder*

KRISPYN, *Knecht*

ELIZABET, *Dochter van de Heer van Sint Alvar,*

KATRYN, *Kamenier*

KAREL, } *Minnaar* } *van Leonoor.*

FADEL, }

De Heer van Sint ALVAR, *Vader*

PIETERNEL, *Kamenier* } *van Elizabeth.*

AMBROSIUS, *Preceptor van Barnardus.*

RIGAUT, *Notaris.*

JASMYN, *Lakei van Gerard.*

Zwygende.

Een Muzikant.

Het Tooneel is in 's Gravenhaage, ten Huize van Gerard.

DE
KNORRE POT,
OF DE
GESTOORDE DOCTOR.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

LODEWYK, LEONOR.

LODEWYK.

MAar, Zuster, waar toe dit uitstel, en meêr
tyd versleeten?

LEONOR.

Hoor, Broêr, zo dra Oom van Ryswyk
komt, zo zullen wy het weeten.

LODEWYK.

Dat zal te lang duuren, wy dienden het wel eerder te
verstaan.

LEONOR.

Gy hebt Krispyn na Oom, en ik heb Katryn na Juffrouw
Elizabeth doen gaan,
Om te vernemen of ze haast te gelyk hier zullen koomen.

LODEWYK.

Het wachten verdriet my, ik ben schier als met ongeduld
ingenoomen.

LEONOR.

Maar zacht, Broêr, zie ik wel, zo komt Katryn daar aan
door de straat.

DE KNORREPOT,
TWEEDE TOONEEL.

KATRYN, LEONOR, LODEWYK.

KATRYN.

ZO als ik kwam, Juffrouw, was de Heer van Sint Alvar al uit, en daarom wat te laat; En Juffrouw Elizabeth was noch niet by der hand, zo dat ik ze niet kon spreken.

Maar.....

LEONOR.

Wel, wat wilt gy zeggen met dat maar? hoe! blyft gy daar in steeken?

KATRYN.

Kont gy niet aan myn aanzigt zien, dat zeer vrolyk, en vriendelyk staat,

Dat ik u een blyde tyding breng?

LODEWYK.

Wat blyde tyding, Katryn? dat gy ons doch niet in verlangen laat.

KATRYN.

Gy zult dezen avond alle verheugd zyn.

LODEWYK.

Verheugd zyn! maar zegt over wat zaaken?

KATRYN.

Men is vast bezig, by de Heer van Sint Alvar, om de toefstel van uw bruiloft te maaken.

LEONOR.

Heb ik dat niet al gezeid, Broër?

LODEWYK.

Ik kan evenwel niet rusten over dit uitstel van gisteren, ik bleef verbaasd toen ik het veristond, Zo op het onverwachtste, uit myn Vaders eige mond.

LEONOR.

Gaat eens zien, Katryn, of hy nu al is gekoomen?

KA-

KATRYN.

Och! Juffrouw, dit is maar moeite verlooren,
Meend gy, als hy t'huis was, dat hy hem dan niet voort
zou laaten hooren?

De buuren vallen 'er klagtig over, zelfs aan de overzyde
van de straat,

Om dat hy, t'huis zynde, zo ongestuimig, en als een
dol mensch raafd, ja zyn volk slaat.

Is 'er wel een uur van den dag dat hy ophoud van kyven,
of van morren,

Van tieren en raazen, van geduurig schelden en knorren?
't Is of hy niet rusten kan, zo ongemakk'lyk en zeldzaam
steld hy hem aan.

LEONOR.

Niet te min zult gy ons hier in volgen, en laaten hem
dezen dag in alles begaan.

Wy zyn verpligt hem te verdraagen.

KATRYN.

Zeer wel, Juffrouw, maar zo gy u daar na steld,
Zo verzeker ik u, dat gy uw patientie doet kracht en
geweld.

Zulk een raazend mensch! wat meiden en knechts hier
komen, zy zullen 'er geen drie daagen blyven,

Want hoe is het mogelyk te verdraagen, dat gestaadig
knorren en kyven,

Dat roepen en vloeken, al dat geschreeuw en getier?

Als hy nu weêr een andere meid of knecht zal moeten
hebben, die hoeft men altoos niet te zoeken in
dit kwartier;

Want allerweegs, in en op de hoeken van de straaten,
Daar weet men over al van Gerard, de knorrende Doctor,
te praaten.

Als hy dan een dienstboô moest hebben, die hoeft hy hier
niet te zoeken omtrent,

Ja, niet in deze stad, maar elders, daar zyn naam en
humeur niet is bekend.

En Bernardus , zyn Zoon , dat kleine guitje , gelyk wy
weeten ,
Heeft nu al in drie maanden vier Muzyk , en zeven Dans-
meesters versleeten.

LODEWYK.

Stil , daar komt Krispyn.

DERDE TOONEEL.

KRISPYN , LEONOR , LODEWYK , KATRYN.

LODEWYK.

W At heeft u myn Oom gezeid , Krispyn?
Hoe staat hy en kykt , zal het een goede of kwaade tyding
zyn?

KRISPYN.

Hy vraagde my , of myn Heer , uw Vader , aan wien hy
my heeft overgegeeven ,
Wel met my was gediend , daar op ik niet veel sprak ,
maar hem antwoorde zo even
By myn neus , dat ik maar zo passelyk met hem gediend was.

LODEWYK.

Nu , laat dat vaaren , zeg my maar in 't kort ,
Of hy niet wist , waarom myn Huuw'lyk met Elizabeth
uitgesteld word.

LEONOR.

En of hy , van de zaak van my en Karel , Vader niet wat
heeft hooren praaten?

KRISPYN.

Daar over is 't dat ik met u beide heb te spreken , beliest
het u my zo een klein discoursje toe te laaten?
'k Heb u al vry wat veel te zeggen , daar gy licht wat
over verzet zult staan , naar ik gis ,
Of ook wel licht niet , 't is zo wat tusschen beijen , ik
weet zelfs niet recht hoe het is.

LODEWYK.

Maar begin dan.

KRIS-

KRISPYN.

Zo als ik dan met hem van uw beider zaaken zou
beginnen te handelen,

Trad juist de vader van Elizabeth in huis, en, onder zo
zaamen heen en weêr te wandelen,

Spraaken zy van andere zaaken, zo dat hy geen tyd had
my te woord te kunnen staan.

LEONOOR.

Zo dat gy dan niet vernomen hebt?

KRISPYN.

O vergeef my, dat Juffrouw.

LEONOOR.

Spraaken zy dan van huuw'lyks zaaken?

KRISPYN.

Ja, Juffrouw, ook zo, dat zy scheenen met
my begaan.

LODEWYK.

En kost gy daar van niets begrypen?

KRISPYN.

Begrypen, Juffrouw, wel ik zal 't u zeggen: zy dan
gingen, alzo zy iets secreets hadden te spre-
ken,

Ter zyden af, en wenkten my van ver, door zeker ge-
baar en teken,

Dat ik van gelyken zou doen, zo dat ik niet kon hoo-
ren, wat 'er is gepasseert.

KATRYN.

Wel zeker ik moet het zeggen, je bend al heel wel ge-
informeerd.

KRISPYN.

Geinformeerd! al vry beter als jy wel meend, gelyk ik
jou dat wel haast anders uit zal leggen.

LODEWYK.

Altoos tot noch toe niet, gy weet immers nietmedal te
zeggen.

KRISPYN.

KRISPYN.

Maar zacht, myn Heer, al zacht, zo haastig niet, zo
aanstonds ben ik tot uw dienst gereed.

LODEWYK.

Wel hoe doch? hebt gy haar niet kunnen verstaan, hoe
duizend is 't dan dat gy het weet?

KRISPYN.

Zyt gerust, geeft maar wat tyd, myn Heer, ik heb een
byzondere methoden, om, schoon ik het niet
hoor, echter de zaak te kunnen begrypen;

Een konst, daar ik, terwyl ik in dienst heb geweest, myn
harffens op heb weeten te slypen,

Ik heb iets uitgevonden, om, wanneer eenige hun secree-
ten malkanderen op het secreetste doen verstaan,

De zelve geheimenisse, zonder haar eens te hooren, ze-
kerlyk te raan.

KATRYN.

Jy mogt de Kockoek.

KRISPYN tegen Katryn.

Jy zoud 'er ook wel een kunnen maaken. Myn Heer,
't is evenwel waar, en my nooit mislukt, laaten
'er twee te zaamen discoureeren,

Indien my de substantie van haar zaak maar bekend is, zo
zal 't my nimmer failjeeren,

En dat alleen door beweeginge, minen, en gebaar, die
dan over en weêr werden verricht;

Het zy door 't roeren van de lippen, het werken der han-
den, of tekenen in 't gezicht.

Ja, ik wil wedden, gelyk het my nooit is ontschooten,
noch heeft ontbrooken,

Dat ik, van woord tot woord, zal zeggen wat zy zaamen
hebben gesproken.

KATRYN.

Och! hy is zot geworden.

LODEWYK.

Maar eind'lyk, wat hebt gy dan gemerkt?

KRIS.

K R I S P Y N.

Dit hier zo te openbaaren is wat teêr.

L O D E W Y K.

Maar, ga rond.

K R I S P Y N *loopt Rondom.*

Wel, om dan rond te gaan, uw zaaken die zyn veranderd, myn Heer.

L E O N O O R.

Uit wat voor tekens weet gy dat?

K R I S P Y N.

Voreerst, in het begin, gelyk ik gezeid heb, zo lang de Heer van Sint Alvar, en uw Oom te zaamen waaren,

Wilden zy, in myn byzyn, niet ter waereld openbaaren: Dies ik ter zyden aftrad in een hoek van de zaal, om alles af te zien.

L O D E W Y K.

Ach! Maseur, ik vrees.

K R I S P Y N.

Ai! stil, dat ik spreek zonder dit ach!

L O D E W Y K.

Weet gy dan noch meêr?

K R I S P Y N.

O Ja! zo haast de vader van Elizabeth zyn mond open: de sprak uw Oom hem, met een groot gezag, En stelden hem aldus aan, gelyk gy my hier ziet doen, en aldus.

Hy maakt hier de Minen, als een, die verwonderd en vol gramschap is.

L O D E W Y K.

Wat kund gy nu hier van zeggen?

K A T R Y N.

Wat wonderlyke Grimassen zyn dat!

K R I S P Y N.

Heb maar geduld, dat ik het u uit mag leggen.

Lo-

DE KNORREPOT,

LODEWYK.

Wat leid de zot en praat? zwyg of spreek. hy maakt my evenwel te eenemaal zwaarhoofdig, Zuster.

LEONOOR.

Ik heb 'er in 't minste geen begrip af, kond gy het begrypen, gy zyt een man?

KRISPYN.

Ik zal 't u ontdekken, hoe 't met uw zaaken gelegen is, zo klaar dat elk het begrypen kan;

En, tot meerder verzeekering, zo gelieft het noch andermaal eens te bespeculeeren,

Ik zal, om u alle satisfactie te doen, het zelve voor de tweedemaal noch eens repeteeren;

En, om my klaarder te doen verstaan, zal ik het met u eens toonen, Katryn, maar hou my niet voor de boer,

Let 'er dan op; wil je stil staan? of ik geefje een voer.

Hy doet weer de Tekenen, als te wooren.

Zie, hier blykt, hoe uw Oom, met gramfchap en verwondering ingenoomen,

Hem misnoegd, over 't geene hem van d'Heer van Sint Alvar is voorgekoomen,

Welke Akfien, en Minen, (wat let jou te lachchen?) genoegzaam spreken, en maaken bekend,

Als willende beduijen dit; *wel wat is dit te zeggen? zyt gy verandert van sentiment?*

Wat zegt gy? is dat wel moogelyk! ziet deze, of diergelyke woorden,

Kan men uit deze beweeginge bespeuren, zo wis of wy ze uit hun mond zelve hoorden.

LODEWYK.

(geeven?)

En wat bescheid schein de Heer van Sint Alvar hier opte

KRISPYN.

Zie; wat hy 'er op heeft geantwoord, in 't end.

Hy maakt de minen van een Man, die zich onschuldigd.

KATRYN.

En wat beduiden die aksjes?

KRIS-

KRISPYN.

Zy zyn by u, en zulke botterikken onbegrypelyk,
om dat gy zo hoog noch niet gestudeerd bent.

KATRYN.

Ik begryp het heel wel, ik vind ze zo zeker als de voor-
gaande.

KRISPYN.

Nu wil zy ook schynen verstand te hebben; versta
jy ze? beduid ze ons dan.

KATRYN.

Neen, beduid ze zelfs, gy zyt'er best in ervaaren.

LODEWYK.

Zwyg, Katryn. nu, ga jy voort.

KRISPYN.

Wel aan, men zou deze significatie, of aksjes, ooks
zo hebben kunnen verklaren,
Te weeten, wel verstaande....

LODEWYK.

Nu.

KRISPYN.

Als dat de Heer van Sint Alvar, uw Oom, heeft
verzeekerd van dien weg te moeten inslaan,
En dat hy daar toe met kracht is gedwongen geweest, en
dat het Heer Gerard, versta je wel, alzo heeft
verstaan,

En hier uit is ook wel te merken, Juffrouw, gelyk men
moet vertrouwen,

Dat het afzyn van Karel, oorzaak is, dat uw Huuw'lyk
word opgehouden.

KATRYN.

Wel nu; al wat gy daar verteld, hebt gy dat altemaal uit
tekenen en bewegingen aangemerkt?

KRISPYN.

Oja, daar kan niet een sylabe aan scheelen, zo 't maar on-
derzocht wierd en bewerkt.

Ik kan uit de trekken van jou weezen ook wel ontdekken,
Dat

dat gy gaerne een vryer had, kyk, Juffrouw, deze trekken Beduiden....

KATRYN.

Wel hy word noch al gekker. wijse wasje, Juffrouw, word niet melankolyk, 't is altemaal maar zotte praat.

Zy zyn in alles immers eens. Elizabeth is een dochter van de Heer van St. Alvár, dat een ryk Edelman is, en van ftaat,

En een goed vriend van uw Vader, en Karel is een Heer van kwaliteit, en in kracht van zyn jaaren,

Wiens fchatten en verdienften zyn afkomst evenaaren;

En uw Huuwelyken zyn noch maar van gisteren opgehouden, en ftaan op een goede voet;

De kontrakten leggen al gereed om maar te tekenen, en ik weet niet wat hy doch al ramm'len mag, dezen zotten onnoosf'len bloed.

KRISPYN.

Ik heb alles wiskunftig aangemerkt, en dat kan nimmer miffen.

't Gaat zo vast, als een en twee maakt drie.

KATRYN.

En gy hebt evenwel niet een woord verftaan van haar zaamenfpraak, zo is 't, op zyn befte genoomen, maar giften.

KRISPYN.

Wel, Lary van Bommel, of ik niet gehoord heb, ik heb my van 't gezigt bediend.

KATRYN.

Jou gezigt is zomtyds wat verglaaft, dat heeft je misleid op een averegts fpoor.

KRISPYN.

Misleid! akfien en beweegingen zyn by my min leugenachtig als 't geboor.

LODEWYK.

Wat zal ik zeggen, Mafeur? ik benechter vol vreezen,
Dat,

Dat, al 't geene hy hier zeyd, de waarheid zal weezen.

KATRYN.

Gy verlaat u op tekenen, beweeginge, en ik in 't allerminste niet.

Maar ik acht voor 't zekerste dat 'er een huwlyk zyn zal, daar men de toefel en gereedschappen tot een bruiloft ziet.

KRISPYN.

En ik geloof, dat die gereedschappen Heer Gerard niet hebben doen verand'ren van gedachten,

Om dat hy een vyand van feesten en baalen is, en niet doet, als alle byeenkomsten verachten,

Hy is afkeerig van alle vreugd, en van de plaats daar iets diergelyks werd bereid.

Ik zie wel, van die gek is niet zekers te hoopen.

LEONOR.

Nu ga heen, Krispyn, en doet al wat myn Veder u heeft belast en gezeid,

Eer hy uitging, om hem, gelyk het wel licht kon gebeuren,

Geen oorzaak te geeven van zich te verfteuren.

KRISPYN.

Ik ga, tegen Katryn, Juffrouw, zal 'er iets van jou dienst zyn?

KATRYN.

Ja, dat je weg loopt, ongelukkige Tolk, die ons hier een party onzekerheden verteld,

Met al uw valsche prognosticatie, die gy ons hier op de mouw hebt gespeld.

VIERDE TOONEEL.

LODEWYK, LEONOR, KATRYN.

LODEWYK.

Katryn, gy lacht met het geen Krispyn voorzeid heeft, doch daar leid echter iets in verborgen, Het zy ook hoe 't wil, dit zeg ik, dat het vast vermeerderd myn zorgen.

B

KA

KATRYN.

Hoe, myn Heer, ik wil niet hoopen dat gy geloof zult
geeven aan zo een losbol, en 't geen hy heeft ge-
praat.

Maar, dit overgeslaagen, zoud gy uw Vader wel derven
bekend maaken, hoe dat gy met Elizabeth staat?

LODEWYK.

O neen! hy weet niet anders, als dat ik myn liefde heb op-
gedraagen

Aan eene Nerine, Dochter van een Medicyn, en terwyl
't hem schynt te behaagen,

Laat ik hem in die gedachten volharden; ik heb dan ge-
veinsd zyn voorslag toe te zullen staan.

KATRYN.

Dat is zeer goed, myn Heer, gy hebt zeer voorzichtig en
wel daar in gedaan.

En, wegens jou zaak met Karel, hy is van vertrouwen,
Dat hy zich tot noch toe in 't Leeger heeft opgehouden.

LEONOOR.

Hy weet niet dat ik hem gesproken heb.

KATRYN.

Zo veel te beter is 't, Juffrouw, wacht u ook dat gy daar
niet een woordje van rept,

Hy moet niet weten, dat gy eenig behaagen in dien Edel-
man scheidt;

Want uw Vader, van een oplopend humeur zynde,
vol wonderlyke grillen,

Zal, al wat gy begeerd, tegenstaan, en dat gy niet wild,
zal hy u dwingen te willen;

Daarom moet gy 't wel overleggen, dat gy dit op 't kon-
stigst besteld;

Maakt u te verzeek'ren, of beef voor zyn geweld.

Ik vrees gy zult anders missen, die u zeer lang heeft doen
hoopen.

LEONOOR.

Wel wat verbaasd kloppen is dat! Katryn, ga en doet
eens open.

KA-

KATRYN

Ongetwyffeld is 't uw vader; zacht, Juffrouw, 't is myn
Heer Jeronimus.

LEONOOR.

Katryn, ga heên,

En verzoekt of Oom maar gelieft binnen te treên.

VYFDE TOONEEL.

JERONIMUS, LODEWYK, LEONOOR,
KATRYN.

L O D E W Y K.

MYn Heer, hoe staan doch onze tegenwoordige zaa-
ken?

Zeer slecht.

J E R O N I M U S.

L O D E W Y K.

O Hemel!

L E O N O O R.

Waarom toch?

J E R O N I M U S.

Ik zie geen middel om 'er deur te raaken.

L O D E W Y K.

Kan dit moogelyk zyn, Oom?

J E R O N I M U S.

Begeef u te zaamen voort van hier, uw vader volgt
my, gy kend het humeur van die man,

Ik zal hem hier in wachten, en zien of ik hem tot reeden
brengen kan.

Wilt maar zo aanstonds beiden binnen na uw Salet ver-
trekken.

Ik zal u zo straks van alles onderrechten, en de gantsche
zaak ontdekken.

Gerard klopt twee of driemaal.

Daar werd geklopt, dat zal by weezen.

LEONOR.

Ongetwyffeld zal hy dat zyn.

Zie zo, al weêr aan; wel wat of dat te zeggen is! waar
blyft Krispyn

Dat hy niet open doet?

KATRYN.

Kom, laat ons gaan, 't zal hem straks hier op doen,
dat hem elk zal verwonderen,

Zo vervaarlyk, en buiten gemeen, zal 't 'er blikzemen en
donderen.

Het zal een schrik zyn te hooren, daarom laat ons gaan.
Zo! dat klopt 'er al wakker op.

ZESDE TOONEEL.

DOCTOR GERARD, JERONIMUS,
KRISPYN.

GERARD.

Beul, zult gy my weêr uren laten kloppen? zo lang
voor den deur te laten staan!

KRISPYN.

Myn Heer, ik was in de Tuin, en, op de eerste klop,
kom ik loopend dat ik schier een been heb gebroo-
ken,

GERARD.

Jou kop wenschte ik wel, dat je te morsfelen had gevallen,
nouw heeft men achter gekwylt, en tobak zitten
smooken,

Jou dubbelde beeft, waarom laat je de deur niet open, ge-
lyk ik jou heb belaft?

KRISPYN.

Gist'ren knorde je, myn Heer, datze open stond, en nu
datze geflooten is.

GE-

GERARD.

Hangebaft,

Gy zoekt my maar te verftooren.

KRISPYN.

Zeg maar hoe gy 't begeerd, of ik de deur geflooten
of open zal houwen.

GERARD.

Schavuit, gy hebt te lang ruft gehad, ik moet u de ruch
weer eens touwen.

JERONIMUS.

Maar, broeder, wil doch eens...

GERARD.

Wel wacht, laat my begaan, en geef tyd.

KRISPYN.

Myn Heer....

GERARD.

Zwyg kort, meend gy hier zo de baas te fpeelen, my
zo tè kwellen, Deugniet, als gy zyt?

JERONIMUS.

Ai! Broêr, laat de knecht loopen, en wilt my eens hoo-
ren.

GERARD.

Maar, als gy met uw knechts knord, is 't u dan wel lief dat
men u komt ftooren?

JERONIMUS.

't Is maar om u te doen bedaaren, Broêr.

GERARD.

Ik zal u een andere dans leeren, jou Luiwammes.

KRISPYN.

Maar, myn Heer, laat ik u wel verftaan,

Wilt gy dar ik in het toekomende, de deur zal open laaten
als gy 'er zyt uitgegaan?

GERARD.

Neen.

KRISPYN.

Wilt gy dan dat ik die geflooten zal houwen?

GERARD.

Neen.

KRISPYN.

Wel, myn Heer, gy moet ... of zal ik ze op een
schreefje zetten?

GERARD.

Jou Schelm! hoe, roerd gy noch den bek, wie raad
u zo stout, om met my te willen resonneeren?

JERONIMUS.

Ja wel, Broër, hy resonneerd zo kwaalyk niet, dat ik
hem hoor discoureeren,

En my dunkt dat hy niet ongelukkig is, die zo een reson-
nabel knecht vond.

GERARD.

En my dunkt dat hy niet wel resonneerd, dien vagebond.

KRISPYN.

Myn Heer....

GERARD.

Die my zo inpertinent en onbeleefd geduurig komt ver-
stooren,

Ik beken 't, dat hy gelukkig is, die 'er een heeft, met die
deugd gebooren,

Maar meend gy dat je in hem zulk een knecht vinden
zult?

KRISPYN.

Ja wel, dol zou men worden! nouw moet ik noch on-
gelyk hebben, ik barst van spyt en ongeduld.

GERARD.

Beloofd gy u dan te beteren?

KRISPYN.

„ Ik zouw my zelfs wel doen branden. myn Heer,
gy moet immers een van beide verkiezen,

Of de deur open of geslooten zal blyven?

GERARD.

Verraader, heb ik u dit niet duizendmaal gezeid? men
zouw zyn zinnen verliezen.

Ik

Ik wil ze. . . maar zie, deczen Reekel wil my berispen, ik
 verzekert u kom ik je op de huid,
 Dat ik het u wyzen zal hoe ik het wil hebben. Ik zie gy
 lacht, Broër Juris Consultus, maar dit is myn besluit,
 Dat ik hem wel in dwang zal houden.

JERONIMUS.

Ik lach niet, maar ik weet, gelyk u zelfs bekend is,
 van te vooren,

Dat de Knechts juist niet altyd doen, gelyk zy behooren.

GERARD.

En niet tegenstaande dat gy my dezen Hangoor hebt gegee-
 ven, dat schoone fatsoen?

JERONIMUS. (doen.)

Ik meende, en beelde my in, u daar grootē dienst meē te

GERARD.

Gy meende! maar, weet Broeder Raisonneur, dat ik
 my altoos schaamde

Over dit woord, ik meende, om dat het zelve een wys
 man nimmer betaamde.

Ik weet best wat ik alle daagen overbreng, met deze luije
 vleegel daar hy staat,

En wat hy my wel kost, 't is een Schoft, die zyn maag ge-
 duurig tot barstens toe opvuld en laad;

Hy vreet voor vier menschen, en hy zuipt 'er voor tien.

JERONIMUS.

Ei! Broër, laten wy dat laten vaaren, en daar een
 speldje by steeken,

En laat my toe met u van zaaken van grooter belang te
 spreken,

Daar ik hier om gekoomen ben.

GERARD.

O neen! ik wil dat gy bekennen zult, dat ik klaarlyk
 heb doen zien dat gy ongelyk hebt, op dat gy
 myn klagten niet meēr misduid.

Gy moet zien, hoe kwaalyk dat ik ben gediend met dezen
 olyken en afgerechten Schavuit.

Om niet naderhand te moogen zeggen, gelyk het zou kunnen gebeuren,

Dat ik ongelyk mogt hebben gehad met my telkens te verfleuren.

Nou, luister dan eens toe; hebt gy de trappen geveegt, en de muur gewit? nu spreek, wat zeg je? hoe?

KRISPYN.

Ja, myn Heer, van de bovenste af, tot de onderste toe.

GERARD.

Hebt gy gedroogfschuurd?

KRISPYN.

Van gelyken, myn Heer, zo jy een foutje vind zel je my niet een stuiver aan huur hoeven te lang.

GERARD.

Maar gy hebt myn Graauwrje noch geen drinken gegeven

KRISPYN. (ven?)

Wel wis, myn Heer, de Bauren hebben 't gezien, dat ik met twee gangen

Water, uit de Vyver, die heb vearvft.

GERARD.

Hebt gy ze ook haver, en zoetemelk met faffraan en zuiker gegeven? of heb jy het zelf opgezooopen? och ja! zie het zit hem noch om de bek,

KRISPYN.

Myn Heer, daar bleef een beetje in de emmer, en de kreb Heb ik gereiningd, en alles gefchikt aan een zy, als te vooren,

GERARD.

Is dat al waar?

KRISPYN.

Myn Heer, ik wil je wel zweeren, onze Foelie, ons Hondje, en 't Bokje was 'er by, die konde het beide zien en hooren,

Je moogt het 'er vraagen.

GERARD.

Maar gy hebt de Bouteljes, met China China, niet gebragt

bragt ter plaats daar ik gezeid had, jou Onbedocht.

KRISPYN.

Pardonneerd my, myn Heer, ik heb al de leege flessen zelf met my weërom gebrogt.

De derdendaagse koorts kwam my noch tegen, maar zy sloeg een klein straatje in.

GERARD

En myn brieven, hebt gy die aan de post gebragt, of heb jy ze vergeeten?

KRISPYN.

O de Duivel! neen, myn Heer.

GERARD

Zyn zy dan op zyn tyd gekomen?

KRISPYN.

O ja, myn Heer, wel te weeten.

GERARD.

Ik heb u duizendmaal verboden op de viool te speelen, en van deze morgen heb ik u weër gehoord.

KRISPYN.

Het is u vergeeten dat gy die in honderd duizend stukken hebt gesmeeten, en my daar by schier half vermoord.

GERARD.

Ook wil ik wel wedden, dat gy de duiven noch niet te broeijen hebt gezet.

KRISPYN.

Dat heb ik al vroeg op zyn tyd gedaan, gelyk gy zelfs kund visenteeren,

En toen heb ik, met Willem, in de Tuin dat gekke kruid helpen zaaijen, en de palmboffen, daar de jongens in groeven, helpen scheeren,

Tot dat ik op de laafte was, en zo heevig hoorde kloppen, welke schrik my noch van 't lyf niet is gegaan.

JERONIMUS.

Zie je wel, Broër, hy heeft alles beschikt.

GERARD.

Hoor, Broër, ik zal my evenwel van dezen Deugniet
 ten eersten ontslaan,
 Want nooit heeft my een Knecht zo raazend doen worden,
 met my te verfteuren, hy zoekt maar occasie om
 het te verkerven,
 Laat ik hem niet gaan, hy zal my eind'lyk noch van spyt
 doen sterven.
 Vertrek zo voort van hier.

KRISPYN *ter zyden.*

„ Wel! of zyn weërge wel in de waereld leefd,
 „ Ik geloof dat hy eenige jaaren niet als knorrebenen ge-
 „ geeten heeft;
 „ Kalfsichinkels en knorhaans zyn zyn dagelyks ontbyt.

JERONIMUS.

Gaa voort, en pas op van hier na geen klagten meêr
 te doen hooren.

ZEVENDE TOONEEL.

GERARD, JERONIMUS.

JERONIMUS.

IN waarheid, Broër, gy zyt van een byzonder humeur,
 van u zo aan een wijse wasje te stooren.
 Gy houd geen knechts om u daar van te bedienen, gelyk
 wy zien aan Krispyn,
 Maar gy neemt ze, om dat gy het plezier zoud hebben
 van geduurig daar knorrende op te zyn.
 Ik kan ook niet merken dat gy reeden kond hebben, om
 zo in geduurige knorrery te volherden,
 Maar gy zyt kwaad, geloof ik....

GERARD.

Wel waarom?

JERONIMUS.

Om dat jy geen oorzaak kund vinden om kwaad
 te werden.

GE.

GERARD.

Ha! couragie, myn Heer Advocaat, 't is of gy voor de Baly staat, met uw geduurig Contradicceeren, weet gy niet meêr?

Raisonneer lustig.

JERONIMUS.

Broeder, ik ben tot dien einde hier niet gekoomen, maar 't doet my van uwent weegen zeer.

Ik kwam hier om u te beklagen, want in plaats dat gy uw tyd in vermaak en gerustheid kund besteeden, En hebben al 't geene gy begeerd, zo bemind gy de onrust, en leefd nimmer in vreedem.

Daar gy behoorde te zyn van een vrolyk humeur, en een heel ander sentiment,

Zo bevind men, dat gy vol kyvery en gramfchap bent.

GERARD.

Ik wil niet anders zyn.

JERONIMUS.

(haagen,

Ziet men niet dat het u alle stoelacht, en behoorde te be- Gy zyt gezond, gy hebt beleefde Kind'ren, die haar wel en eerlyk draagen;

Gy zyt een Weeuwenaar, gy hebt goederen naar wensch, Land, Zand, Huis en Hof,

En echter bespeurd men aan uw gezigt nooit de minste tekenen van genoegem, schoon gy hebt tot genoegem zo grooten stof;

Maar, ter Contrarie, volgens de blyken, die zich daar van vertoonen, (woonen.

Zo zyt gy het verdriet voor alle, die verplicht zyn by u te

GERARD.

En of dit alzo waar, ben ik daarom niet een man van fatzoen en van eer?

JERONIMUS.

O ja! van fatzoen en qualiteit, En daar by een geleerd, en een vermaard Doctor, daar de Practyk van de Medecynen veel aan gelcegen leid.

G E -

GERARD.

Of heb ik niet in myn magt te lachchen, te huilen, en alles te doen, of te laten?

JERONIMUS.

Voorzeker.

GERARD.

Of wou jy dat ik, gelyk als gy, de heele dag niet deê als lachchen en wisje wasjes praaten?

Kaakeld en lacht gy zo veel als gy wilt, ik wil geen snappert zyn, als gy.

't Is my genoeg dat ik geen Dief ben, geen Loogenaar, geen....

JERONIMUS.

Dat gy van deze gebreeken vry zyt, dat geloof ik, maar van 't grootste gebrek in de waereld zyt gy niet vry,

En dat zelve is alleen suffisant genoeg, wil maâr op de Concluzie letten....

GERARD.

Nu Raifonneer, Concluzie, al weêr een Advocaat.

JERONIMUS.

Ik zeg, dat dit suffisant is, om al dat geene, dat gy hier hebt bygebragt, noch te befmetten.

Men kan eer met een mensch, die tot liegen en drinken genegen, in rust zyn, als met iemand, die, gelyk gy, geneigt tot melancoly,

De tyd niet weeten deur te brengen, als in geduurige gramfchap morren en knorrery:

Als u bekend is, Broêr.

GERARD.

Hebt gy gedaan met uw Pleidooy, zot redeneeren, en dus te fpreeken? (ken.

Myn Bloed begint my warm te werden, en heel te ontstee-

JERONIMUS.

'k Zal deze Conteftatie laaten. maar ik heb ftraks gehoord dat gy gaat Trouwen.

GE-

GERARD

Gy hebt gehoord, gy hebt gehoord! waar men zich al
meê bemoeid! wie heeft u dat gezegt?

JERONIMUS.

Het zyn die geene licht, welke intrest daar by hebben, naar
ik ben onderrecht.

GERARD.

Dat zy zo. ik heb maar met my zelf te doen, laaten zy vry
snappen, ik zal 't 'er niet beletten.

De Waereld is vol van opneemers van een anders intrest;
ik zal 'er my ook niet van ontzetten.

JERONIMUS.

Ik zie wel dat ik u niet zal kunnen spreken van een zaak die
'k voorgenomen had.

GERARD.

Zo moet gy die zwynen.

JERONIMUS.

En nochtans is het tot uw voordeel nodig, zo gy 't bevat.

GERARD.

Zo wilt het dan zeggen?

JERONIMUS.

Gy waard gisteren van meening uw kinderen, tot uw
profyt en genoegen, te doen trouwen.

GERARD.

(wen.

En nu wenschte ik nochtans het tegendeel wel te aanschou-

JERONIMUS.

Al de waereld pryft uw verkiezing zo veel als men kan.

GERARD.

Ik laat my weinig gelegen zyn, aan de praat van Tryntje
en Jan.

JERONIMUS.

En van dezen dag zyt gy weêr veranderd van gedachten.

GERARD.

En waarom zou ik nier? staat het my niet vry myn eigen zaa-
ken te betrachten?

JE-

JERONIMUS.

Hoe! daar gy voor af uw Dochter aan Karel had toegezeid,
 en die wilt gy nu aan de Heer Fadel bestceden,
 Die geen verdiensten ter waereld heeft, dan dat hy de Zwa-
 ger van de Heer van St. Alvar is. 't is tegen alle
 recht en reeden?

GERARD.

Maar, wat raakt u dat?

JERONIMUS.

En nu zoekt gy, door die gunst, gelyk gy 't begreepen
 hebt in uw hoofd,
 Zelfs met Elizabet te trouwen, die gy te vooren uw Zoon
 hebt beloofd.

GERARD.

Ja, beloofd? dat hy zyn best doe.

JERONIMUS.

Maar, in consciencie, Broër, zoud gy 'er wel een on-
 der duizend kunnen wyzen,
 Die uw handeling in deze zaak zou kunnen pryzen?

GERARD.

Hoor, Broër, zoud gy wel, in consciencie, willen geloo-
 ven, ten einde van deze praat,
 Dat ik my in 't minst aan uw propoosten, en al dat raizonnee-
 ren, niet geleegeen laat?

JERONIMUS.

Echter, niet tegenstaande....

GERARD.

Echter, niet tegenstaande, niet tegenstaande, doet
 elk niet in zyn huis al dat hy wil? wat is dit dan
 te zeggen,
 Niet tegenstaande? ben ik geen Meester van myn kinde-
 ren? of weet myn Heer, de Rechtgeleerde, my
 dit anders uit te leggen?

JERONIMUS.

O ja! zo gy dit meend als Vader, dat sta ik toe, doch, zo, en
 met dit beding, dat gy te geener tyd

Aan

Aan verbreeking van beloften, haar gedaan, immer schuldig zy t.

Want....

GERARD.

Want, want, wat want nouw weêr? hoor, ik heb uw raad niet van nooden, wil my niet meêr interompeeren.

Ik heb het u wel duizendmaal gezeid.

JERONIMUS.

Zo gy 't evenwel wilde Confidireeren...?

GERARD.

Nochal meêr, gy zoud dan niet geraaden vinden, dat ik Elizabeth ten Huuw'lyk neemen zouw?

JERONIMUS.

Wel licht berouwden 't u wel. een jonge Juffer, voor uw jaaren, is....

GERARD.

Zou zy niet beter passen voor Lodewyks vrouw?

Wel ja, niet waar?

JERONIMUS.

Wel zeker. zie, hy is jong, en zie, een jong Juffertje, verftaa je...

GERARD.

Gy vind ook niet geraaden dat ik Leonoor aan Monsieur fadel trouwen zou laten?

ε

JERONIMUS.

W^{et} zeker. gy kond haar niet ongelukkiger maaken, na dat men elk hoord praaten,

Om de ongelykheid, die 'er tuffchen beide is, van haar, en zo een figuur.

Gy zoud u van al de waereld doen bespotten, wierd zy geingajeerd met dat Postuur.

Hy is ftram....

GERARD.

Zoud gy dan van advys zyn van weêr tot myn eerfte tentiment te koomen?

JERONIMUS.

O ja! tot refpekt van uw famielje, waar 't beft deze refolutie voor u te zyn genoomen;

En 't waar ook, ten hoogften noodzaaklyk, indien gy 't zo kond verftaan.

GERARD.

Zo zyt gy dan expreshier gekoomen, om my dit te zeggen en te raân?

JERONIMUS.

Tot een zeer goede intenttie.

GERARD.

Zeer wel, zo is dit dan uw geraifonneert advys; Heer Advocaat?

JERONIMUS.

O ja, Monfreer, om u daar van te fpreken.

GERARD.

Je zult voor dit Advys geen zesfchellingen hebben, want ik zeg u aan dat ik meêr pleizier zal hebben, om hun Huuwelyk te breeken,

En maaken twee and'ren, tegen myn Heer den Advocaats raad, en zo geraizonneerd fentiment.

JERONIMUS.

Maar, gy denkt niet....

GERARD.

Ik ga ten dien einde zo na myn Notaris, Me^{er} Rigaut, en maak hem dit bekend.

JERONIMUS.

Gy gaat daar dan zo heen... maar, 'k zie daar komt Ka^{at}

ACHTSTE TOONEEL.

BARNARDUS, GERARD, JERONIMUS, KATRYN.

KATRYN.

MYn Heer, hier is Barnardus, die u zoekt.

GERARD.

Wat wil die Deugniet hebben?

BAR-

BARNARDUS.

Myn Heer Papa, ik heb myn Thema gemaakt,
ei, belieft je die eens te vizonteeren,
Zonder een enig foutje te begaan.

GERARD *het Boek wegwerpende.*

Zie daar, die kleine Guit komt my al meê vekseeren.
Dat zullen wy daar na wel zien.

BARNARDUS.

Ai! Papa, wilt het doch nouw zien.

GERARD.

Wilt gy dat ik u op de huid kom? ik raad u, houd u stil.
Men bril heb ik niet, en gy weet dat ik niet kan zien zon-
der bril.

BARNARDUS.

Ai! Papa, het zal u gevallen, 't is niet lang werk, ai! zie
het, om dat het van elk word gepreezen.

GERARD.

Zie, hoe preffant is die Vagevond!

BARNARDUS.

Of belieft het u, Papa, ik zal 't u zelfs wel eens
voorleezen?

JERONIMUS.

Maar, Broêr, 't waar immers al lang vergeeten geweest,
en gedaan,

Zo gy maar van 't begin af zyn verzoek had toegestaan.

BARNARDUS.

Hoor dan, Papa, ik zal eerst het neêrduits, en dan zal ik
het latyn beginnen.

De Menschen zyn... zy is van geen slecht of donker latyn;

JERONINUS:

Luister dan met zinnen.

BARNARDUS.

Als de Thema van gisteren, ik verzeeker u, gy zult ze wel
verstaan als gy ze leest.

GERARD,

Wat, dezen Bengel!

DE KNORREPOT,

BARNARDUS *leest.*

De Menschen, die niet lachchen, maar altyd knorren, zyn arger als een beest.

GERARD *geeft Barnardas een slag.*

Hou daar, zeg dat uw Meester, dat hy u daar na and're Thomas mag geeven.

KATRYN *ter zyden.*

„Och! dat arme kind.

JERONIMUS *ter zyden.*

„Wel zeker een fraaije onderwyzing!

BARNARDUS *kermende.*

Ach! ach! gy slaat my als ik wel doe, en flus hebt gy my ook bekeeven.

Nu wil ik niet langer studeeren.

GERARD.

Zo ik u maar kryg.

BARNARDUS.

De pest sla in de boeken, en her latyn.

GERARD.

Wacht, wacht, gy kleine Schelm, wacht!

BARNARDUS.

Ja, ja! ik zal wachten; zie, dat is voor de sufflet.

Hy scheurd het Boek aan stukken.

GERARD.

Ha! kleine Deugniet, kryg ik u in myn magt, Ik zal u betaalen (de gard, de gard) Fielte, dat gy my zo komt versteuren.

BARNARDUS.

Ja, de gard, de gard! ik ga heen, en zal myn Gramatica in honderd stukken scheuren.

KATRYN *ter zyden.*

„Zie daar een klein Knorrepotje, die zyn Papa wel zal volgen in gelyke graat.

GERARD.

Wat mompeld gy daar? he!

KATRYN.

Ik zeg, myn Heer, dat ons jong Gerardje daar zo
versteurd heenen gaat.

NEG ENDE TOONEEL.

GERARD, JERONIMUS, KATRYN.

GERARD.

WAt roerd u dat? zyn het dingen die u raaken? zeg, gy
impartimente!

JERONIMUS.

(ken.

Myn Broeder heeft gelyk, hy heeft daar wel gesproo-

GERARD.

't Is om dol te werden, nu geeft hy my gelyk, en nouw
wil ik ongelyk hebben.

JERONIMUS.

Als 't u belieft, Broër, laat ons dan weër koomen
daar wy 't hebben afgebrooken.

GERARD.

Heb ik u niet gezeid, dat ik zo na Monsieur Rigaut, myn
Notaris, zou gaan? maar, ei stil!

Wat of my dat Beest, dien zwarte Nikker, die daar komt,
toch zeggen wil?

TIENDE TOONEEL.

AMBROSIUS, GERARD, JERONIMUS,
KATRYN.

AMBROSIUS.

MYn Heer,...

GERARD.

Wel, wat valt hier nu weër met jou te myn Heeren?
Gy neemt uw tyd zeer kwaalyk waar, men kan u hier wel
ontbeeren.

AMBROSIUS.

Waarom toch, myn Heer? wat is dan uw believen?

C 2

GE

GERARD.

Dat gy weêr heen zult gaan, om, zonder genaâ,
Barnardus wel streng te geffelen doen; zo als ik het verftaa.

AMBROSIUS.

Abiit, effugit, evasit, erupit.

GERARD.

Hoe! is Barnardus ontloopen?

AMBROSIUS.

Ja, myn Heer. *effugit.*

GERARD.

Deze steiloorige zotten zullen niet nalaaten, zien
zy maar een weg open,

Om wat geleerd te fchynen, zo een party latyn uit te rab-
belen, met een verwaande trek.

En ik zeg, dat gy duits zult fpreken, of anders houd me tet-
ftond de bek.

AMBROSIUS.

Wel, zo is dit uw wil? *fit pro ratione Voluntas...*

GERARD.

Wel, ik beveel u andermaal, in de naam des Prefidents en
Overfte van al de Schoolmeesterlyke fchaaren,

Dat gy duits zult fpreken, en al uw valsch latyn zult laa-
ten vaaren.

AMBROSIUS.

Weet, wy leezen in Arriaga...

GERARD.

Beul, wat gemeenfchap heeft doch 't geene Arriaga
fchryft, fchoon gy hem al kond verftaan,

By 't geene daar wy van fpreken, of wat gaat dat de vlugt
van Barnardus aan?

AMBROSIUS.

Kom aan, myn Heer, terwyl gy wilt, dat men u in neêr-
duits zal fpreken, gy hebt daar zo pas een ogen-
blik geleeden,

Myn Discipel een fufflet gegeegen, tegen alle billykheid
en reeden,

Zo

Zo dat hy *Lacéré incendie* heeft alle zyn boeken, en is daar op gevlugt. (lucht.

Hem houdende afgezonderd in een veiliger kwartier, en De straf, beken ik, is noodig, *Concedo*, maar is niet periculouzer te allen tyden,

Als iemand buiten reden te straffen, of te kastyden, Want het ontroerd de geest, in plaats van die te stillen, en 't verdoofd

Al die leevendige spiritualia, die haar verblyf houden in 't opperste gedeelte van het hoofd.

En Arriaga zaid....

GERARD.

Dat is geduurig met die duivelsche Arriaga, bruid hier van daan, en wil vertrekken,

Ik ben hier al lang genoeg gekweld geweest, met zulk slag van gekken.

Ik wou dat jy, en uw Arriaga daar by, waard zo ver als ik je wench, spyt al uw Schoolmeesterlyk verstand.

Voort van hier, en wacht u wel weêr te koomen, zonder Barnardus, jou schynheilige Pedant.

ELFDE TOONEEL.

GERARD, JERONIMUS, KATRYN, KRISPYN.

JERONIMUS.

GY wilt dan nergens na hooren, Broêr, ik ben dan genoodzaakt van hier te keeren.

GERARD.

Wel, bon voyage. Krispyn, Krispyn, holla, hey!

KRISPYN.

Wat is 'er dan te doen, myn Heer?

GERARD.

Legt de zaal op het Graauwtje, wy moeten een zieken gaan vizenteeren.

KRISPYN.

Zeer wel, myn Heer.

GERARD.

Vaar wel, 't is myn tyd, Broër. *tegen Krisspyn.* kom voort ;
Maak alles vaardig en klaar.

Kom voort, voort zeg ik, waar wacht je nou naar?

TWAALFDE TOONEEL.

JERONIMUS, KATRYN.

JERONIMUS.

WEL, wat mensch is dat!

KATRYN.

Tegen wien zegt gy dat?

JERONIMUS.

Och! zo gy wist wat wonderlyke resolutie hy heeft
genoomen.

KATRYN.

Dat heb ik al eer geweeten, myn Heer, en 't zelve is my
van Pieternel reeds voorgekoomen,

Die my van alles heeft onderrecht, en zoud gy wel derven
raaden dat daar op al giffing werd gemaakt?

Weet gy wel aan wien uw Broeder Leonoor wil doen
trouwen?

JERONIMUS.

Licht aan eene die door haare schoonheid is geraakt.

KATRYN.

Geenzints, maar die wel ongevoelig schynt van deze
aantrekkelykheeden.

Ook hebt gy 't zelve misfchien al verstaan; evenwel, ei!
hoor, noch niet langer als twee daagen geleeden,

Dat wy alle, in 't byweezen van Gerard, Mevrouw Eli-
zabeth hebben geperfuadeerd,

Dat haar Knechts en Meisjes wat harder en stuurder mog-
ten werden getracteerd, beletten,

Al maar, om hem daar door meêr te compleffeeren, en te
Van 't Huuwelyk, met haar en Lodewyk, te dier oorzaak

voort te zetten.

JE-

JERONIMUS.

Dit alles is my onbekend.

KATRYN.

Wel nu gisteren avond was uw Broeder, met de Heer van Sint Alvar, in zyn Vertrek,
 En hadden te zaamen, over eenige zaaken, een lang gesprek,
 Elizabeth, hebbende Doctor Gerard van eenige dingen
 hooren spreek en melden,
 Begint zy op Pieternel, haar Kamenier, luidkeels te raazen
 en te schelden,
 Hy, dit hoorende, verlaat de Heer van Sint Alvar, en
 voegt zich zo aanstonds daar by,
 En mengd zich, zonder reeden of oorzaak te hebben, in
 deze kyvery.
 De arme Dochter werd wakker doorgehaald, en was zeer
 verleege,
 Ja, het stond zo geschaapen, dat zy anders niet docht, of
 zy had haar paspoort gekreegen.
 En dit geviel uw Broeder zo wel, hoorende het geknor
 van Elizabeth, dat
 Hy veel meêr estime scheen voor haar te hebben, als hy van
 te vooren had;
 En, terwyl zy hem daar zo gelyk in was, gaat hy by zich
 zelve brouwen (wen.
 Dit overleg, gelyk 't nu ook zo ver is, dat hy ze wil trou-

JERONIMUS.

Zegt gy dat! is het moogelyk?

KATRYN.

O ja! en heeft de Heer van Sint Alvar ook al voor-
 gedraagen, die hem daar op niet lang heeft beraân,
 Maar zyn verzoek, zo aanstonds daar op, toege-
 staan,
 Met deze voorwaarden, gelyk die ook wederzyds zullen
 worden beschreeven,
 Dat Doctor Gerard zyn Dochter Leonoor, aan de Heer
 Fadel, ten Huuwelyk zal geeven,

JERONIMUS.

Is Elizabeth dit bekend?

KATRYN.

Zy is gantsch desperaad; ik kom zo van haar af, die ook op dit moment

Haar klagen aan haar Vader daar over had gedaan, welk, nu, na 't scheen, zyn berouw daar over had bekend;

En dat hy zich noch eerst zou beraaden, eer hy voort zou gaan met dit Huuwelyk te sluiten.

JERONIMUS.

Het zy hoe 't wil, wy moeten alles in 't werk stellen, om dit te sluiten.

KATRYN.

Pieternel is met haar Juffrouw weér verdraagen, en door de vlugt van Barnardus heb ik een vond bedacht, Daar wy ons van kunnen bedienen, en die wel noodig diend volbragt.

JERONIMUS.

Wat meend gy te doen, Katryn?

KATRYN.

Daar zal ik u te avond opening van doen, en alles ontvouwen.

JERONIMUS.

Laat ons onderwylen dan niet wachten, van Lodewyk en Leonoor dit te vertrouwen,

En met ons alle besluiten, dat dit zelve spoedig word gesfeld in het werk.

KATRYN.

Fiat. De Knorrepot zal wel gaauw moeten zyn, zo hy de strik ontkomt, die hem van my zal worden gesdraaid, al was hy noch zo sterk.

Einde van het Eerste Bedryf.

T W E E D E B E D R Y F.
E E R S T E T O O N E E L.KRISPYN *alleen.*

WAt is het ook een plaag een steiloorige Doctor, en
 een mager paerd te bedienen,
 De een van een knorrige, en de ander van Ezels aard,
 en van een gelyk gebaar en minen!
 Ik ben zeker, met recht, te beklagen; de menschen zyn
 ook met my begaan.

't Is wat te zeggen alle daagen zulke twee figuren ten
 dienst te moeten staan!

Ik ben schier ten einde myn aâm, zo moêben ik, met den
 gantsche morgen,

Te moeten gerak en voêr, zo wel voor de een als de an-
 der, bezorgen; (dag zal zyn.

Maar, ik troost my hier meê, dat het van dag myn laaften
 Zie, dat wil ook! zie ik wel, daar ginder komt Katryn,
 Zy weet noch nergens van, en zal wonderlyk op hooren,
 Daarom zeg ik het haar also lief zelf, als dat het haar van
 een ander komt te vooren.

Wel waar komje zo van daan, Katryn?

T W E E D E T O O N E E L.

KATRYN, KRISPYN.

KATRYN.

(zocht.

WEl, dat mogt ik jou wel vraagen, ik heb na jou ge-
 KRISPYN.

Jy na my gezocht! dat is voor jou moeiten.

KATRYN.

hy kust haar.

Dat komt ook zeker net.

KRISPYN.

Ik heb daar onzen Knorrepot te paerd geholpen, ik heb
 hem op zyn maagere Mérry gezet.

En zo is hy vertrokken; om kort te gaan, onderweegen,

Zo heb ik een voet in 't gat, of, om dat gy 't wel zoud verstaan, myn Paspoort gekreegen.

KATRYN.

Uw Paspoort gekreegen?

KRISPYN.

O ja! zo als hy van my scheidde en passeerde voort, En, al knorrende en morrende, of hy vol Nikkers was, sprak hy dat woord,

In een zeer heevige toorn en gramschap ontsteeken; Doch ik kreunde my het zeer weinig.

KATRYN.

Dat geloof ik wel, maar zoud gy eer den dag ten einde is u hier over wel willen wreeken?

KRISPYN.

Wel, schoon hoe wel het wreeken zo heel prysselyk niet is, zo staa ik echter toe, dat gy daar van disponeerd.

KATRYN.

Dat is goed; gy zyt ook noodig in 't spel, wy hebben ons ook daar na gereguleerd,

Gaa, voeg u ten eersten ginter op de hoek van die straat om daar schildwacht te houwen.

Als gy Doctor Gerard ziet aankoomen, kom my 't dan aanstonds ontvouwen. (hoor;

Ga dan zo daadelyk, Krispyn, 't is of ik hem al van verre Kom spoedig doch, en vertrek ik zie Juffrouw Leonoor, Zy naderd.

DERDE TOONEEL.

LEONOR, KATRYN.

LEONOR.

MYn Oom en Broeder, zyn na Juffrouw Elizabeth toe, om of 't moogelyk waar haar te bepraaten, Dat zy zich zo aanstonds hier wou vinden laten.

KATRYN.

Dat is heel goed, maar of je Vader een voorslag mogt doen, en zeggen dat hy voorgenoomen had,

U aan Monsieur Fadel te doen trouwen, houd u niet te
zeer afkeerig, op dat

Gy hem niet te veel verfteurd, maar steld in billikheid
en betaamen, (gehoorzaamen.

Kwanzuis, of gy hem daar in ten naaften by zoud willen

LEONOR. (het woordje ja?

En of hy daar dan op aandrang, om my te doen zeggen

KATRYN.

Zo weetgy immers wel, door diergelyke ervarenthêen,
Dat gy altyd een achterhoede moet houden, om te kun-
nen zeggen het woordje, neen.

LEONOR.

Neem het zo kwaalyk niet; Katryn, ik ben ten uitterste
in deze zaak belaaden, (dan toe?

Want zo u 't geen gy voor hebt, kwam te mislukken, hoe

KATRYN. (beraaden.

Vindje my niet wys genoeg zo kond gy uzelfen beter

LEONOR.

Zyt gy dan zo haast geraakt, Katryn? dunkt u niet dat het
voor een als ik een groot misnoegen geeft,

Te zullen moeten trouwen met een man, die zo laelyk
als de nacht is, en geen verdiensten heeft?

KATRYN.

Als het nou alzo was, gy zoud het alleen niet zyn, ik
ken 'er van uwe schoonheid, en in deze tyen,

Die haar met bruingoms, als kaboutermannetjes hebben
moeten belyen;

En ook zynder wel zo braave Jongmans, daar jy jouw wel
over verwond'ren zoud,

Die aan Dwergjes en mismaakte schepzels van vrouwen,
zyn getrouwd.

LEONOR.

Het ongeluk van andere is voor my een zwakke troost.

KATRYN.

Nu wel aan, dewyl gy dus raisonneerd, wat zoud gy
pretenderen.

Wat

Wat meend gy te doen, zo uw vader blyft perfifteeren,
Zo hy besluit u te dwingen om de Heer Fadel te maaken
tot uw man? (ontgaan, hoe dan?

Stel eens, gy wist geen middel uit te vinden, om dit te

LEONOR.

Ik weet het niet, sterven.

KATRYN.

Sterven!

LEONOR.

Oja! sterven.

KATRYN.

En zo gy niet sterven zoud kennen?

LEONOR.

Gehoorzaam zyn.

KATRYN.

Gehoorzaam zyn?

LEONOR.

(anders.

O, ja, gehoorzaam zyn, een dochter en voegt niet

KATRYN.

Of schoon andere met u daar in eens bennen;
Zo ben ik, als ik u myn grond zal zeggen, niet van dit
sentiment; geenzints, niet!

Het is wel waar, dat de deugd en de zeden de ongehoor-
zaamheid aan een jonge dochter verbied,

En niet toelaat, tegen haar vrienden wil, iemand te trou-
wen na haar eigen begeeren,

Maar de deugd brengt het ook niet mee, een dochter een
man aan te dwingen, daar zy niet in kan consenteeren,

Van welkers hoedaanigheid, resonnement, gestalte, ge-
lyk de gantsche waereld bekend, (zonder end.

De ziel en 't innerlyk gemoed afkeerig is, en tegenstryd,
LEONOR. (stemd ...

Maar ach! myn vader, is niet als and'ren. als ik heb toege-

KATRYN.

Toegeftemd! zacht, daar moet gy u voor wachten;

Ik zal u redden, wy moeten 't anders aanleggen.

Een

Een dochter trouwd na haar humeur, en op haar zegen en ontzeggen.

Laat jy Juffronw Elizabeth slechts begaan, en wil u maar gereed houden te bevorderen voor al,

't Geen ik u bevoolen heb op zyn tyd te doen.

VIERDE TOONEEL.

KRISPYN, LEONOR, KATRYN.

KRISPYN *verbaasd uit.*

HY komt, hy komt! hy komt!

KATRYN.

Is hy al in huis?

KRISPYN.

Neen. Willem brengt zyn paerd op de stal.

LEONOR.

En myn Vader?

KRISPYN.

Door een klein overval werd hy daar opgehouden.

KATRYN.

En wat voor een overval?

KRISPYN.

Dat noch ten besten kan worden genoomen?

Een toeval, daar uit veel meerder zwaarigheid had kunnen koomen.

Hy, rydende met zyn paard omtrent onze buurmans stoep, daar een groote vleishouwers hond

Los lag, die blaffende toefchoot, na 't schynd, om dat hem de figuur van onze Merry en Heerschap niet wel aanstond,

Door welk gebas dit kittrelorig dier, gaande wordende, een valsche sprong maakte,

Waar door onzen zachtzinnige Heer Doctor Gerard van boven neer tuimelde, en op de grond geraakte.

LEONOR.

Heeft hy hem ook bezeerd?

KRISPYN.

(in een kas)

Neen, hy raafde, en vloekte, als of hy de drommels had

Gy

Gy zult hem hier zo daadelyk hebben.

LEONOR.

Ik vertrek na myn kamer, om zo juist van pas
Vertrokken te zyn, en deze kwaâ bui te ontkoomen.

VYFDE TOONEEL.

KRISYN, KATRYN.

KATRYN.

HY heeft deze Vizite al vry spoedig waargenoomen.

KRISYN.

Willem heeft my gezegt dat zy een ander hebben gehaald,
't geen hem zeer spyt.

KATRYN.

Maar ik hoor hem; vertrek terstond, dat hy je hier voor-
al niet vind, noch ziet op deze tyd,

En maak dat je Juffrouw Elizabet te spreken komt, en
wil zorgen dat men haar aan gaa dienen,

Dat zy doch maakt met den eersten hier te zyn, zy zal
u, door akzien, en and're mienen,

Bekend maaken, wat u te doen zal staan, hoor eens, gaa
op dit Briefje aan, en weest wel te vreên.

KRISYN.

Heel goed, Katryn, ik ga hier dan terstond op heen.

ZESDE TOONEEL.

GERARD, KATRYN.

GERARD.

DAt duivels Kanailje! ik zal myn actie gaan instituë-
ren, en het op den Vleishouwer verhaalen,
Ik beloofje, dat hy my voor myn smart, val, en schrik
zal hebben te betaalen;

Men zal hem leeren, dat hy zulk een Dog los, en niet
aan den band heeft geleid.

KATRYN.

Ja wel! 't is misirabel, ik heb het deze hondsvot, onze
Buurman met zyn hond, wel honderdmaal gezeid,
Om

Om dat ik al beducht ben geweest voor een ongeluk, altyd was ik vol vreezen.

GERARD. (weezen.

Deze dochter, wil noch iets schynen met my begaan te Barnardus is die noch niet wederom gekeerd?

KATRYN.

Neen, myn Heer.

GERARD.

Dezen kleinen Guit maakt my het leeven heel moê, en doet my veel hartzeer

Met zyn wegloopen en het geduurig dus te verkerven, Daarom vrees ik dat hy my van ongeduld noch zal doen sterven.

En waar is zyn Preceptor?

KATRYN.

Die zoekt hem vast overal, en zal niet keeren voor dat hy hem meede brengt in een goede staat, bedaard en stil.

GERARD.

Hy zal wel doen, maar, wat of Jasmyn my zeggen wil?

ZEVENDE TOONEEL.

GERARD, KATRYN, FADEL, JASMYN.

JASMYN.

MYn Heer, Monsieur Fadel verzoekt om u te woord te moogen staan.

GERARD.

Ga jy buiten, en laat hem binnen koomen.

Nu, verlang ik en ben beluft te hooren met wat voor een geest hy mag zyn ingenoomen;

Ik zal hem zien, en eens examinieren, om te weeten, zeker en gewis,

Of het waar is het geen men zegt, te weeten dat hy van de fynste slag niet is. *tegen Fadel, die op 't Tooneel komt.*

Wil wat naaderen myn toekoomende Schoonzoon, wil naderen.

KATRYN.

Kom noch wat nader, myn Heer, weet jy zo veel niet, (kom by) als gy met iemand zult ſpreken? Hy is een vyand van ſchreeuwen, wacht u met luit roepen zyn hoofd te breeken.

Spreek zacht, en weinig.

FADEL.

He!

GERARD.

Nu, wel aan, men wil my doen gelooven, dat yder met my ſpot? Dat ik myn Dochter uitgeefen zal doen trouwen aan een Sot,

FADEL.

Wat!

GERARD.

Maar ik heb het niet geloofd, terwyl ik haar aan u meen te geeven.

FADEL.

Ha, ha!

GERARD.

En dat met een goed ſtuk gelds, daar gy rykelyk van zult kunnen leeven.

FADEL.

O, o, o!

GERARD.

(pretendeerd.)
Ik hadze beloofd aan een Karel, die ze te vooren had ge-

FADEL.

Wis!

GERARD.

(prefereerd.)
Maar, hy in 't Leger zynde, zo word gy van my ge-

FADEL.

Ja.

GERARD.

Hy zal hem zeer bedroegen vinden, komt hy thuis, en 't zal hem rouwen,

FA-

FADEL.

Ja, toch!

GERARD.

(trouwen,

En ik zeg u, voor my, dat ik uw Nicht Elizabeth zal gaan

FADEL.

Goed, goed!

GERARD.

He! Wat! Ha! ha! O, o, o! Wis! Ja. Ja, toch! Goed,
goed! kund gy my anders niet

Op myn reden zeggen?

KATRYN.

Hy antwoord wel, myn Heer, maar wat verdriet!
Men zou wel gek worden indien men zyn hoofd wou bree-
ken, (spreeken.

Om de taal uit te leggen, die men dat schoone Postuur hoord.

FADEL.

O, o, o!

GERARD.

(zen, Katryn.

't Is waar, zyn styl dunkt my zo duivels kluchtig te wee-

FADEL.

Zo! zo!

KATRYN.

Hy zal u het hoofd altoos niet zeer licht moê maaken.

GERARD.

Dat dunkt my ook, een Rammelaar, of een Snap-
pert zou noch erger zyn.

Ik zal hem eens in 't Vertrek van Leonoor gaan leijen
om te merken

Of haar presentie zo veel mogt koomen uit te werken,

Dat hy met beter order sprak, om te toonen zyn verstand.

FADEL.

O, o!

GERARD.

(liger kwant!

Kom, volg my dan. Wie zag van zyn leeven ooit drol-

KATRYN.

Gaa uw Matres eens zien, myn Heer, o, o! Wie zou zich
niet ontzetten, D Van

Van zulken wanschaapen Figuur aan zo een Dochter te
doen trouwen? doch ik zal 't beletten.

Maar, daar zie ik myn Heer Lodewyk.

ACHTSTE TOONEEL.

LODEWYK, JERONIMUS, KRISPYN,
KATRYN.

JERONIMUS.

Waar is myn Broeder?

KATRYN.

Hy gaat daar zo in de Kamer van Leonoor,
Met de Heer Fadel.

JERONIMUS.

(gehoor.

Zou hy zo een wanschaapen Figuur noch wel geeven

KRISPYN, *ziet om de boek van de deur.*

Is 't geoorloofd dat ik binnen kom?

KATRYN.

Ja, maar gy moest u wat haasten.

KRISPYN.

(ren.

Juffrouw Elizabet zal zich hier zo dadelyk presentee-

KATRYN.

Zo veel te beter zal 't zyn, om alles daar na te regulieren.

KRISPYN.

Ik heb Barnardus gevonden.

KATRYN.

Wel nu?

KRISPYN.

En ik heb hem by myn Heer gebragt.

KATRYN.

Daar hebje wel aan gedaan

(*komt beducht.*

KRISPYN, *geduurig na binnen ziende, voor Gerards*

En die zal hem zonder ordre niet laten passeeren.

KATRYN.

Zeer wel; maar, zacht,

Heeft Juffrouw Elizabet u geïnformeerd over het geenc u
te doen zal staan?

KRIS

KRISPYN.

O ja! in alle deelen.

KATRYN.

Ga heen, en maak u vaardig, om uw Rol wel te speelen.

KRISPYN.

Ik zal zo gaan.

KATRYN.

Ik wil hoopen dat Doctor Gerard, by dit geval,
Verblind zal blyven dat hy op 't alderminste teken uw
aanzicht niet kennen zal.

KRISPYN.

Wat zou hy; in die twee daagen, dat ik in zyn dienst ben
geweeft, en noch zyn pas verftreeken,
Heeft hy my niet veel gezien, ten minsten niet recht in
't aanzicht bekeeken.

KATRYN.

Ei! ga, op dat hy u alhier doch niet vinden mag,
Ik zie Juffrouw Leonoor koomen.

NEG ENDE TOONEEL.

LEONOR, JERONIMUS, LODEWYK,
KATRYN.

LEONOR.

WEl, Broeder, en Oom, nu begin ik weêr wat te
bekoomen, ach!

Monfieur Fadél is daar zo vertrokken, 't is zo een won-
derlyk Figuur als ooit uw oogen zaagen;
En myn Vader is in zyn Kamer, om hem over de vlugt
van Barnardus te beklaagen.

KATRYN.

Hy zal hem voor eerft noch niet zien.

LODEWYK.

Hoe dat, Katryn? leg my dit nader uit, fpreek klaar.

KATRYN.

Als 't tyd is, nu zeg ik noch niet een woord.

LEONOR.

Ach! daar zie ik myn Vader, wellicht heeft hy alles wat men heeft gesproken kunnen verstaan, en aangehoord.

*Gerard verschynt aan*KATRYN. *'t eind van 't Tooneel.*

Wie, hy? u is dan noch niet bekend, hoe hy, als hy 't knorren wat heeft vergeeten,

Dan in een diepe Chagrine vervalt, en in staat is, van schier nieuwers van te weeten.

Zie hem daar eens komen! ik zouw wel wedden, dat hy niemand van ons drien,

Niet een enkel woord, heeft gehoord, en geen van ons alle heeft gezien.

JERONIMUS. (breeken,

Wy moeten ons echter gereed houden, en niet blyven in ge-
Tot de visite van Juffrouw Elizabet. Maar, Neef, begint
gy eerst, hem aan te spreken.

LODEWYK.

Dat derf ik niet bestaan.

JERONIMUS.

Gy, Leonoor.

LEONOR.

Ik beef!

zy wyken, dit gesproken hebbende, ter zyden van Gerard af.

JERONIMUS.

Gy dan, Katryn.

KATRYN.

De drommel! ik altoos niet.

JERONIMUS.

Waar over, of uit wat reeden mag het zyn, dat hy 'er weér zo vergramd, en melankolyk uit ziet?

TIENDE TOONEEL.

GERARD, JERONIMUS, LODEWYK, LEONOR, KATRYN.

GERARD. koomende voor aan het Tooneel.

H Et is een wonderlyke zaak, ja een zaak ten hoogste te betreuren, Ik

Ik vind niet een mensch met wie ik kan spreken, of ik
werd genoodzaakt my te verfteuren!

Ik ben immers een goed Vader, maar myn Zoonen maaken my dol.

Ik ben immers een goed Meeſter voor myn huis, maar
myn Knechts maaken myn de kop op hol.

Ik ben immers een goed Buurman, daar echter een, onder
hen allen, (vallen;

Zyn hond loslaatende, noch ſtrak op myn aan heeftdoen

Ja, tot myn Zieken toe, alles doet my raazend werden,
die, tot myn meerder verfteurenis,

Gaan leggen ſterven, zonder dat haar Paſpoort van my
getekend is.

JERONIMUS.

Ik zal hem aanspreken. Ik ben uw Dienaar, Broeder.

GERARD.

Serviteur.

JERONIMUS.

Wat zyn de reden

Dat gy dus melankolyk zyt?

GERARD.

Ik weet het niet. laat my met vreden.

LEONOR.

Zeg my, Vader, wat u ſchort?

GERARD.

Nietmedal.

KATRYN.

Bevind gy u kwaalyk, myn Heer?

LEDEWYK.

Mag men het niet weten, Vader?

GERARD.

Ik zeg dat gy zwygen zult, en kwellen my niet meer.

KATRYN.

Wat wilt gy, myn Heer....

GERARD.

Dat gy my in ruſt zult laaten, en in vreden.

KATRYN.

Zie hier wat u verheugen zal! ik zie daar Juffrouw Elizabeth in uw huis treden.

GERARD.

Juffrouw Elizabeth? dat zich yder dan vertrek, en dat met 'er haast, *tegen Leonoor.*

En gy van gelyken, die my geduurig hier aan het hoofd leid en maald, en raaft.

ELFDE TOONEEL.

GERARD, JERONIMUS.

GERARD.

EN wat u aangaat, terwijl gy door veel yd'le inbeeldingen werd gedreeven,

En anders niet weet te doen, dan my steeds uw zotten raad te geeven,

Zo zal't voor u beter zyn, dat gy u elders heen begeeft,

Ter plaatze daar men uw gepretendeerde wysheid en rai-
sonnement wat meer van nooden heeft.

JERONIMUS.

Wel nu dan, Broër, terwijl gy absolut dan wilt trouwen,
en wyl Elizabeth u kan vernoegen, *(voegen.*

Voor my, geluk daar meê, gy hebt u maar na dien staat te

GERARD.

Dat is myn zin zo, en ik zal het doen als 't my beliest, en
gy zult dan wel haast zien het onderscheid, en
hoe veel zy verscheeld

Van uw schoone Kermis Pop en opgesmokte Beeld,

Die anders niet en weet als maar om verspillingen te
denken en tedroomen.

JERONIMUS.

Gy kond daar in volharden, ik wensch u geluk, in 't geen
gy hebt voorgenoomen.

't Is uw eige verkiezing die gy doet, en hoe het mag uit-
vallen, dat is buiten my.

En zulk een vrouw....

GE.

GERARD. (als zy.

En zuik een Vrouw, is my van nooden, die even zo is
Ik kan alleen myn Familje niet regeeren, en dan noch
voor de buite dingen zorge draagen

Ik merk ook vast dat veel van myn Pasjenten verloopē,
en na myn Confraters vraagen.

Zo een vrouw kan uit gaan en bezorgen wat 'ervan noo-
den is; zy zal alles op het naauwste beknibbe-
len, de Lakenkoopers, Schoenmaakers, de
Kruidenier,

En alles op het zuinigste overleggen. zend ik de Mei-
den uit, 't is altyd, myn Heer, het was zo dier.

JERONIMUS.

Gy hebt uw keur wel gedaan.

GERARD.

Daar komt zy; gy zult ze zien.

TWAALFDE TOONEEL.

ELIZABET, GERARD, JERONIMUS.

ELIZABET.

GY ziet my hier in de grootste blydschap opge-
toogen
Die 'er kan zyn.

GERARD.

En hoe komt deze onverwachte blydschap zo schielyk?
'k zie de vreugd blinkt uit uw oogen.

ELIZABET.

Myn Vader heeft my alles toegestaan, wat ik van hem
heb begeerd.

GERARD. (teerd?

Wat hebt gy van hem begeerd? en wat heeft hy u geconsen.

ELIZABET.

Alles wat myn behaagen mogt zyn, en tot myn vermaak
mag strekken.

Wel nu?

ELIZABET.

Hy heeft my Meesteresse gemaakt van al de noodige gereedschappen, om onze Bruiloft te voltrekken.

GERARD.

Wat noodige gereedschappen moeten daar toe zyn?

ELIZABET.

(Iet,
Wat voor noodige gereedschappen, myn Heer? ik bid u De Kleederen, de Feest, Violons, de Hoboos, de Trompet Maryn en de Kornet, Het Confert, de Dansers, Maskeraaden, Confituuren en al wat vreugde kan vermeëren; Doch voor al zyn my aangenaam de Baalen, die ik alle avonden, veertien daagen lang, zal kontinueeren.

GERARD.

Wel, hoe duivel! is 't hier?

ELIZABET.

Gy ziet dit Kleed wel, Myn Heer? (eer
Dat is het slechste van twaalven, die ik alleen, om de Van onze Bruiloft te bewaaren, voor my heb laaten maaken; En even zo veel heb ik 'er voor u ook besteld.

GERARD.

Hoe! voor my?

ELIZABET.

O ja, maar daar zullender alleen vier van kunnen gedaan raaken,
Die men deze avond u zal t' huis zenden.

GERARD.

Aan my! vier Kleederen?

ELIZABET.

Ja, myn Heer, wel meend gy dat iku zo mag zien, dat gy my aldus behaagd?
Het schynd nu als of gy over de Zieken, die onder uwe kuuren sterven, geduurig rouw draagd.
Altyd in 't zwart!

GERARD *ter zyden.*

„Zy is voorzeker zot geworden.

ELIZABET.

Gy moet deze uw Equipage verlaaten, myn Heer, meend gy my dus te behaagen?

Neen! gy moet u anders en kostelyker aanstellen, en Kleederen geheel na de Mode draagen.

Wat zoud gy by my gelyken? een Snijer?

GERARD.

Een kleed op de Mode! en dat voor my, een Medicyn?

JERONIMUS *ter zyden.*

„Dat gaat na myn zin.

ELIZABET.

Wel te weeten, en gy moet van nu af aan, in deze nieuwe staat

Van myn Bruidgom, als een braaf Cavallier u kleeden, die alle daagen langs straat met den degen gaat.

En, terwyl nu de tyd naderd, dat wy zaamen zullen gaan trouwen,

Zo moet gy u niet stuurs, noch knorrig, maar altyd vrolyk van geest houwen,

Als eene die, van geringe staat, gekoomen is tot een meerder waardigheid en farzoen.

GERARD *ter zyden.*

„Och! zy begint te raazen, en weet niet langer wat zy zeid,

„wat zal ik met zo een vrouwenfch doen?

ELIZABET.

Ik heb alles verzorgd, weest gy geruft, voor het Feest hebben wy twee Tafels, die men aan elk end noch tien voet uit kan trekken,

En die wy dertigmaal zullen kunnen doen veranderen; met die door byzondere gerechte te dekken.

*k Bid je luifterd, myn Heer; en nu kom ik met een om te ordonnceren, in wat hoek van de Zaal, men voor het besprooken getal

Van de Muzikanten, de Violons, en Hoboos een Stella-
gie maaken zal.

GERARD.

Maar droomd gy? waar toe doch al dit gesnor en bravade?

JERONIMUS *ter zyden.*

„Hoe klinkt hem dit in zyn ooren?

ELIZABET.

Ik heb, om alle plezier te hebben, doen prepareeren een
zeer aangename Maskeraade.

GERARD.

En tot wat einde zal...

ELIZABET.

En als wy een uur gedanst hebben, zullen wy, zon-
der lang te staan,

Beiden ter zyden, om niet gezien te werden, afflippen,
ik my als Venus, en gy u als Adonis verkleed-
den gaan.

GERARD *ter zyden.*

„Och, waarachtig ik verlies myn verstand.

JERONIMUS *ter zyden.*

„t Zal noch schoonder koomen.

ELIZABET.

En wy zullen ook iets, behalven dat, noch prakti-
zeeren en bereijen,

Dat wy danffen zullen. en, om onder't Muzyk, op de Vio-
lons en Hoboos te speelen, heb ik aangenoomen
vier Lakeijen.

Zal dat niet schoon zyn?

GERARD.

Vier Lakeijen!

ELIZABET.

Ja, myn Heer, heb ik dat niet wel bedacht, zie, twee
voor u, en twee voor my. maar als wy nu zullen
zyn getrouwd,

Zo zullen wy de eer hebben, dat men alle daagen, zonder
over te slaan, het Baal tot onzend houd.

t Ge.

’t Geschied tot respect van uw Persoon; zie, daar door zal ik aan yder toonen,
Dat ons Huis een byeenkomst is van alle adelyke en wel-
leevende personen.

GERARD *ter zyden.*

” Och! wat duivel! heb ik gedaan?

ELIZABET.

Ei! stil. Daar zie ik Pieternel.

DERTIENDE TOONEEL.

PIETERNEL, JERONIMUS, ELIZABET,
GERARD.

PIETERNEL.

Juffrouw, uw Maskeraade kleëren zyn t’huis ge-
koomen, zeer kurieus en net.

ELIZABET.

’t Is zeer goed, Pieternel, waar hebje ze geleid?

PIETERNEL.

Op de gtoote Tafel, Juffrouw, naaft het Bufet.

GERARD.

Is dit het Varken niet, die gy gisterm wou laten gaan?

ELIZABET.

Ja, myn Heer.

GERARD.

En houje die Pry noch?

ELIZABET.

Ik kan zonder haar niet zyn noch myn tyd passeeren,
Zy is van een vrolyk humeur, zy kan danfien, en alle
deuntjes kwinkeleren;

Zy is nimmer stil.

JERONIMUS.

Evenwel, Juffrouw, men is zomtyds het beste niet
opgepast van menschen van zulken soort.

ELIZABET.

Excuzeert my, myn Heer, schoon zy vol van Galante-
rijen is, zy is nochtans vaardig op myn wenken
of minste woord;

Zy weet my in alles te kompleffeeren, en te believeen na
behooren;

Ook heb ik liever zulk slag van Meisjes en Knechts, als
die stuurs en melankolyk zyn, om myn ooren,
Te meêr, om dat ik zelve ben van een vrolyke en lusti-
gen geeft.

GERARD *ter zyden.*

„ Och! ongetwyffeld, en't blykt klaar, dat zy zint giste-
ren betooverd is geweest.

PIETERNEL.

Juffrouw, gelieft, Juffrouw, dan te gaan? Monfieur
Canary is binnen, en verwacht u met groot
verlangen.

ELIZABET.

Vaar wel, myn Heer. Ik sterf van ongeduld, om my in Mas-
keraade kleêren te zien, en myn Heer Canary te
ontfangen,

Die na my wacht.

VEERTIENDE TOONEEL.

GERARD, JERONIMUS, PIETERNEL.

GERARD.

EN wie is doch deze Canary?

PIETERNEL.

't Is de Meefter, myn Heer, die haar leerd zin-
gen. O! 't is een Paerel van een vrouw,

Alle menfchen beminnen haar om 'er zoetheid, welkers
weêrga men onder duizend niet één vinden zouw.

Zy is van zo kordiale humeur, en hoedanigheid als men 'er
ergens een vind, en door haar minnelijke taal van
yder aangebeden.

Dagelyks te knorren, haar man te plaagen en te verfteuren,
zult gy geen nood van hebben, zy bemind de vre-
den.

Maar, wat de menagie en huishouding aangaat, daar komt
zy weinig acht op te slaan, Dat

Dat is voor haar wat te kanaljeus, en te domestyk, om daar meê om te gaan.

Myn Heer, 't is de beste uit alle vrouwen. 't is nu vyfjaar dat ik by haar heb gewoond, en ik ben 'er tot noch toe gebleeven,

Maar nooit heeft zy haar over my versteurd, als gisteren heeft zy my wat bekeeven.

GERARD.

Maar zeg, zou haar Vader hier wel de oorzaak van zyn dat zy dus wonderlyk praat?

PIETERNEL.

Myn Heer, ik moet myn Maskeraade kleeed, ook eens gaan passen, en zien hoe 't my staat.

VYFTIENDE TOONEEL.

GERARD, JERONIMUS, *malkander aanzijende.*

JERONIMUS.

WEL nu, myn Broeder?

GERARD.

Ik sta gantsch verzet, en schyn uit de wolken te vallen.

JERONIMUS.

Zie hier, die Vrouw, die uw Huis in zulke menagie zal brengen, en die gy pryft boven allen!

GERARD *ter zyden.*

„Hier schuld wat onder.

JERONIMUS *ter zyden.*

„Zou hy wel merken, dat hy aldus in slaap word gewiegd?

GERARD *ter zyden.*

„Ik twyffel al, wat dit mag hebben te beduiden.

JERONIMUS *ter zyden.*

„Of dat men hem bedektelyk bedriegd.

Gy geloofd ongetwyfeld dat zy van vreugd dit doed, om op 't kostelyk haar Huuwelyk met u te celebreren.

GE-

GERARD.

Weet gy wel, Broeder, dat gy begaafd zyt van geduurig
verkeerd te raizonneeren.

JERONIMUS.

Ik?

GERARD.

Ja, gy. Het is alleen de Heer van Sint Alvar die zyn
Dochter hier toe beweegd en brengen kan,
Die haar al deze zotternijen in 't hoofd brengt, want de-
zen kaalen Edelman,
Die Heer van zyn Dorp, bemind de Feeften, en deze
zwier; het gedenkt my dat deze Gryzaart het
zo wift te voegen,
Dat hy, op de Bruiloft van zyn Dochter, een Balet hielp
danffen tot elk zyn genoegen.

JERONIMUS.

Hoe! zo gelooft gy dit?

GERARD.

(dere reën.

Ik ga zo aanftonds die oude Gek begroeten, om byzon-

ZESTIENDE TOONEEL.

KATRYN, JERONIMUS.

KATRYN.

WAt 's dit, myn Heer Jeronimus! waar gaat hy zo
spoedig heen?

JERONIMUS.

Om, zo verwonderd als hy is, de Vader van Elizabet te
gaan begroeten.

KATRYN.

Na de Vader van Elizabet? Licht mogt hem aldaar wel
iets vreemds ontmoeten.

JERONIMUS.

Hy meend, dat al wat zy tegen hem heeft gezeid, niet
komt van haar kant.

K A.

KATRYN.

Laat hem maar gaan, de Heer van Sint Alvar, is met ons, en wy hebben hem aan de hand.

JERONIMUS.

Wy zullen echter moeite hebben, om hem van Elizabet te doen renoncieren.

KATRYN.

Ik heb meêr als een pees op myn boog; schoon my deze mogt koomen te mankeeren,

Hy zal de laage niet outkoomen, die wy hem alreeds hebben bereid. (geleid,

Ook zal hy wel haast weêr hier zyn, het is daar op aandaat hy niemand t'huis vinden zouw, wil u dan maar hier ergens in een hoek versteeken,

Om alles te kunnen hooren wat 'er passeerd, tot dat gy geraaden vind u te openbaaren en te spreken.

JERONIMUS.

Maar hebt gy niet gezegt, dat gy maaken zoud, dat 'er niemand in huis zou zyn?

KATRYN.

Zyn Domestyke heeft hy zelf al weggejaagd, en Leonoor en Lodewyk heb ik doen vertrekken.

JERONIMUS.

Doch, Katryn....

Maar zacht, daar komt hy.

KATRYN.

Kom wil u met 'er haast verschuilen, hy is wel spoedig weêr gekoomen!

Z E V E N T I E N D E T O O N N E E L.

GERARD, KATRYN.

KATRYN.

(Alvar?

IK geloof, myn Heer, gy komt van de Heer Sint

GERARD.

Ik meende daar te gaan, maar ik heb, zo als ik op straat kwam, vernoomen,

Dat

Dat hy uit was.

KATRYN.

Men zegt dat daar van dezen avond een Baal gehouden zal worden, hebt gy dit ook verstaan?

GERARD.

Ik weet dat men de Violons twaalf Pistoolen zal geeven; gaa, bied 'er eens zo veel, dat zy 'er niet gaan.

KATRYN.

Och! myn Heer, dat is toch te vergeefs, zo zy ze hebben wil, zy zal ze vyftig Pistoolen belooven? En, zo zy het persors verstaat, zy zal 'er noch honderd meêr geeven daar booven.

Ik ken haar drift te wel, en de algemeene aard van het vrouwelyk Geslacht;

Al zouwen zy het 'er al by opzetten, zo rusten zy niet, of zy hebben haar opzet volbragt.

GERARD.

Maar ik weet, olyke Pry, dat uit Elizabet geenzins koomen deze sreeken.

ACHTIENDE TOONEEL.

GERARD, KATRYN, JASMYN.

JASMYN.

MYn Heer, hier is een Perzoon, die na je vraagd, en verzoekt te spreken.

KATRYN *stil.*

„ Goed; dat zal hy zyn.

GERARD.

Wat is 'er voor een?

JASMYN.

Na dat ik van hem ben onderrecht, Zo word hy Ri... Ri.... genaamd, na dat hy zegt.... Maar, myn Heer, ik heb 't vergeeten, ei! wacht een ommezien, ik zal 't hem noch eens gaan vraagen.

GE.

GERARD *grypt hem by 't haar.*

Kom hier, jou Guit!

JASMYN.

Ai! ai! ai!

KATRYN.

Och! myn Heer, gy rukt hem het haar uit zyn hoofd,
dit is niet te verdraagen,En dan noch zyn ooren daar by. gy behoorde immers te
konfidireeren, dat je 't wel verzind,Dat men zo licht alle daagen geen ooren op de straat,
noch om geld te koop vind.

GERARD.

Ik zal 't hem betaalen. maar 't zal ongetwyffeld, Mon-
sieur Rigaut myn Notaris weezen,Ik merk wel waar over het is; laat hem binnen koomen,
ik zal hem ook wel een kapitteltje leezen.Kon hy niet een ander uur uitvinden, om my geld te
brengen, gelyk dat behoord?Wat zyn 'er inpartinente menschen in de waereld! foei...
Maar wie komt ons hier aan boort?

En wat Figuur mag dat zyn?

NEGENTIENDE TOONEEL.

KRISPYN *als een Dansmeester*, GERARD, KATRYN,
en een Muzikant.

GERARD.

DIt schynd van ons volk niet. Wie zyt gy met zo
veel reverentie te maaken?Wat hebt gy te zeggen? of om wat voor zaaken
Zyt gy hier gekoomen?KRISPYN *met veel eerbiedigheid.*Ik kom, met alle onderwerpinge, in de naam van die
Morgenstar en Zon,

Die u geduurig bestraald.

E

G-

GERARD.

Wat zyt gy voor een?

KRISPYN.

Myn Heer, men noemd my, tot uw dienst Rigadon.

GERARD *zacht tegen Katryn.*

„Heb ik dit aangezigt niet meêr gezien, Katryn, wil het ook eens bekyken?

KATRYN.

Daar kan men zo vast niet op staan, myn Heer, daar zyn duizend menschen die malkanderen gelyken.

GERARD.

Nu, myn Heer Rigadon, wat hebt gy te zeggen? dat gy my niet lang ophoud noch belet.

KRISPYN.

Ik heb u dezen Brief over te geeven, van Madamoisfel Eli-

GERARD.

Geef my ze hier.

KRISPYN.

Zy heeft my de eer gedaan om ze my, voor een ander te vertrouwen.

GERARD.

Ik wenschte wel te weeten, wie haar geleerd heeft een Brief zo kunstig te vouwen.

Laat ons nu hooren wat dat zy zegt, ik verlang na den inhoud en 't slot.

Hy leeft.

DE gebeele Waereld wil my doen gelooven, dat ik met de brutaalste mensch ga trouwen, ik wil haar van die gedachte doen veranderen, en tot dien einde, moet ik, en gy, van deze avond het Baal beginnen.

Had ik dit niet wel gedacht? wel, waarachtig! zy is zot. Ik voel myn zelfs hier over verstoerd en verbolgen.

KRISPYN.

Ik bid u, myn Heer, wil ondertusschen maar voort gaan en vervolgen.

GE-

GERARD leeft.

Gy hebt my gezegt, dat gy niet danffen kost, ik zend u, hier neevens, de beste Meester van de Waereld,

KRISPYN tegen Gerard, die hem van onderen tot boven beziet.
Dat ben ik, wat dunkt u? beziet my vry, en dat zeggen 'er wel duizend meêr.

GERARD leeft.

Dewelke u zal onderrechten in de tyd van een uur zo veel als gy van nooden zult hebben.

KRISPYN.

Ik leer danffen. wil maar tot het einde koomen, als 't u beliest, myn Heer.

GERARD leeft.

En, zo gy my bemind en lief hebt, zo gelieft van hem de Buré te leeren danffen.

ELIZABET.

De Buré! ik de Buré leeren danffen! gy, de beste Meester van de waereld! weet gy wel dat gy myn gramschap op doet loopen?

En in gevaar zyt, om dit met prykel van uw leeven op het dierste te bekoopen.

Ik de Buré leeren danffen?

KATRYN.

Bedaar u, myn Heer.

GERARD.

Dat hy zo voort vertrek, Katryn.

KRISPYN.

Wel aan, myn Heer, in een kwartieruurs zult gy kunnen danffen, dat het een mirakel zal zyn.

GERARD.

(flyten,

Myn Heer Rigadon, ik raad u hier geen tyd meêr te ver-
Of gy zyt in gevaar dat ik u van myn Domeestyken zo het venster uit zal laten smyten.

KRISPYN.

Nu fraai, dit Pasje, let 'er maar op, zal u beweegen, zie zo, volg maar deze trand,

Nu zo, gy zult de beginselen van de maat haast hebben;
kom, geef my uw hand. *Hy geeft een teken aan*

Wel aan, speel op. *de Muzikant om op de*

GERARD *in een hevige gramschap. Viool te speelen.*

Zo gy dit duivels Instrument niet van u werpt in hon-
derd stukken,

Zo zweer ik, dat ik bei uw oogen uit de kop zal rukken.

KRISPYN.

Ho, ho, myn Heer, terwijl gy dan zo spreekt, en hier
opstinaat tegen zyt, *(snyt.*

Zo wil ik nu, dat gy daadelyk hier zult danffen, tot uw

GERARD.

Ik zou danffen, Verraader!

KRISPYN.

Ja, ja! Gy zult danffen, danffen zulje; ik heb order
om u te doen danffen, en die order staat u te
obidieeren.

Juffrouw Elizabet, heeft my daar al voor betaald, daar-
om, by den Potsdouzent! ik wil u zweeren,

Dat gy danffen zult. *tegen de Muzikant.* Stel u maar aan de
deur, dat hy ons niet ontsnapt.

En haar order wil ik gepareerd hebben, al zou my of u
het bloed werden afgetapt. *Hy trekt zyn deegen,*

GERARD. *die hy op zyn arm legt.*

Och! ik ben half dood, wat raazend mensch, heeft myn
die Zotin hier gezonden?

KATRYN, *Gerard aan de zy van 't Tooneel*
trekkende.

Ik zie wel dat door my hier een ander middel zal moeten
worden uitgevonden.

Om hem te stillen; blyft gy hier. *tegen Krispyn.* Och! myn
Heer, ik bid u, dat gy doch de goedheid hebt

Om te spreken met de Heer van Sint Alvar?

KRISPYN.

Ik verzoek dat gy daar in 't minste niet van rept.
Ik wil dat hy danft. De Heer van Sint Alvar heeft ons hier
niet doen loomen. GE.

GERARD *zacht*.

O die Beul! die Beul!

KATRYN *tegen Krispyn*.

Och! myn Heer weest doch met *kompaffie* ingenoomen.

KRISPYN.

Ik wil dat hy danft.

KATRYN.

Wil doch in *konfederatie* neemen dat hy eenoud, *ftaa-*
tig en *zwaarlyvig* man is.

KRISPYN.

Ik Wil dat hy danft.

KATRYN.

En een zeer geleerd Doctor.

KRISPYN.

Ik wil dat hy danft; of zie daar, dat gaat 'er door, dat
zweer ik gewis.

GERARD.

Och! Katryn! Katryn!

KATRYN *tegen Krispyn*.

Nou, myn Heer; gy mogt wel licht eens ziek wor-
den dat gy hem van doen had, wilt hem ex-
cuzeeren,

Hy zal je dan zo *zachten* Purgatie geeven.

GERARD *tegen Katryn, haar ter zyde trekkende*.

Ja, dat is wel. Katryn, zeg buiten zyn kosten, zal ik
hem, zyn buik vol, doen laten en purgeeren.

KRISPYN.

Ik heb dat niet van nooden. Ik wil dat hy danft, of ik geef
hem zo daadelyk zyn straf.

GERARD *zacht*.

O die Tyran!

KATRYN *weer by Gerard komende*.

Och! myn Heer, hier valt niet veel te doen met dezen
dolle man, hoe koomen wy hier af?

En wy zyn hier alleen in huis en alle bei in gevaar van ons
leeven.

GERARD.

Dat is waar.

KATRYN.

Zie die Mensch eens aan, wat heeft hy 'een moordaadig
gezicht! dat geen goede tekenen geeven.

GERARD *ziet hem beevende op zy aan.*

Oja! hy heeft Katteoogen; wat ziet die Kaerel schelms en
wreed.

KRISPYN.

Hoe is 't, wat zalder van worden? zal men hier een eind
van maaken, of ik ben gereed...

GERARD.

Och! Buuren! Help! help!

KATRYN.

Goed, Buuren help! de Buuren zouden u liever om
hals helpen, en uw bloed zien stroomen,
Dan u te redden, om uit dit gevaar te komen.
Wil my gelooven, myn Heer, twee Pasjes uit de Buré
zoude u kunnen helpen uit dit gevaar.

GERARD.

Maar als men dit komt te weten, zal ik voor zot gehou-
den werden hier naar,

KATRYN.

(heden.

De liefde ontslaat u van al die inbeeldinge, en omstandig-
Ik heb van myn Heer onzen Preceptor hooren zeggen, in
verhaal van zyn reeden,

Dat terwyl Hercules verlief was, hy voor de Koningin
Omphale heeft zitten spinnen in zyn tyd.

GERARD.

't Is waar hy heeft gesponnen, maar Hercules en dan-
ste de Buré niet tot zyn spyt. (ten,

Een Dans, gelyk de Buré, is die ik al myn leeven zal haa-

KATRYN.

Wel aan, myn Heer zal ons wel een ander aanwyzen,
dat gy de Buré moogt laten.

KRISPYN.

Oja! myn Heer, wilt gy een Menuet danffen? GE.

GERARD.

De Menuet? neen.

KRISPYN.

De Paffe Pied dan?

GERARD.

De Paffe Pied? ...

KRISPYN.

Maar wat dan voor een?

De Tracanas? de Tricotes, de Rigoudons, van al deze hebt gy te kiezen?

GERARD.

Neen, neen, neen! geen van alle. Wel waarachtig! ik zal myn zinnen verliezen.

KRISPYN.

Gy begeerd dan ongetwyffeld een staatige Dans, die deftig is, op een verheven maat.

GERARD.

O ja, heel staatig, ook zo staatig als 'er een kan gevonden werden, en die wel staat.

KRISPYN.

Wel aan dan, de Courante, de Bocane, de Sarabande?

GERARD.

Neen, neen! neen!

KRISPYN.

Wel, hoe duivel! heb ik het hier? hoe wil jy het dan hebben? zeg 't, of ik maakje tot schande?

GERARD.

Maar, ei zacht! myn Heer, zo haastig niet.

KRISPYN.

Wilt gy 't dan zeggen?

GERARD.

Och! myn Heer, ja, ja!

En als het toch dan zal moeten zyn, zo laat my eenige Paffen leeren van de La... La...

KRISPYN.

Wat is dat voor een Dans, La... La...

GERARD.

Ja, dat weet ik niet.

KRISPYN.

Gy komt dan noch met my spotten en de gekfcheeren?
Wel nu zult gy de Buré danffen, zo als 't Juffrouw Eliza-
bet gelieft heeft te ordonneeren.

En ik zweer u... maak my niet kwaader, dat ik u niet zal
ontflaan,

Voor dat gy de order en laft, die zy heeft gegeven, zult
hebben voldaan.

TWINTIGSTE TOONEEL.

JERONIMUS, GERARD, KRISPYN, KATRYN.

GERARD.

O! wat hoon en spyt!

JERONIMUS.

Hoe zyt gy dus ontfteld? wat is dit te zeggen?

GERARD.

Kond gy daar van de reeden niet merken, zonder u dat uit
te leggen?

JERONIMUS.

Wat zie ik, tot myn verwondering?

GERARD.

Het is dat dezen doorsleepen Guit...:

JERONIMUS.

Myn Broeder hier te leeren danffen?

GERARD.

Zyn voorneemen is van my gestuit, en...:

JERONIMUS.

En dat in uw Ouderdom?

GERARD.

Ik zeg u, door dezen Vagebond zal... men.

JERONIMUS.

Men zal de spot met u houwen!

GERARD.

Daar heb je 't al weér gaande, hoe...

JE.

JERONIMUS. (rouwen.)

Hoe! ik zal dat niet gedoogen, al zou 't my altoos

GERARD.

Hoor my doch spreken, of zo niet, brust alle voor Sint
Velten heen.

Men heeft my hier met de degen op de borst bedreigd;
tegens alle rechten en reën.

JERONIMUS.

Zulk een zou men ook wel haast een ander Liedje lee-
ren zingen.

GERARD.

O ja, die gy daar ziet heeft my tot danffen willen dwingen;

JERONIMUS.

Dwingen!

GERARD.

Ja, dwingen, dwingen!

KATRYN.

O ja! myn Heer, en dat de Buré.

JERONIMUS.

Wie heeft u hier zo veel Meesters gemaakt,
Dat gy tot deze gruwelyke uitspoorigheid zyt geraakt?
Om zo stout te zyn van hier binnen te komen treden?

KRISPYN.

Daar toe ben ik gevolmagtigd geweest, en heb dit uit-
gevoerd niet zonder reden.

En ik ga zo na Madamoisfel Elizabet heen, en breng
haar bescheid, en vraag of 't haar behaagd,

Dat men haar Dienaar, die uit haar naam komt, geen
meerder eerbiedigheid toe draagd. *Krispyn*

GERARD.

binnen.

En ik, om dien ouden Gryzaard op te zoeken, en aan zyn
Dochter myn rechtvaardige klagt te openbaaren;

En ook, om met de zaak noch zo haast niet voort te
vaaren,

DE KNORREPOT,
EEN EN TWINTIGSTE TOONEEL.

JERONIMUS, KATRYN.

KATRYN.

Zie daar gaat hy heen, en wat dunkt u van Krispyn?

JERONIMUS.

Hy heeft zyn Rol wonder wel gespeeld, alles zal wel gaan.

Hy heeft het alreê zo ver gebragt dat myn Broeder zich van Elizabeth wel zal ontslaan.

KATRYN.

Zo diend het te weezen, en wy moeten 't zo aanleggen, gelyk de tyd nu schynd gebooren,

Om hem weêr te brengen, tot dat besluit, welk hy had van te vooren.

Einde van het Tweede Bedryf.

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

KRISPYN, KATRYN.

KATRYN.

HOel wat komt gy hier zo haast weêr zoeken? Krispyn, zyt gy al wel beraân?

Waarom hebt gy doch niet met 'er haast uw ander Kleed weêr aangedaan?

Weet gy niet, dat Doctor Gerard op 't onvoorzienst wel weder mogt keeren?

KRISPYN.

Hy zal noch eerst tyd moeten hebben, om met Elizabet en de Heer van Sint Alvar te redeneeren.

KATRYN.

Hy zouw ook wel schielyk kunnen komen, 't is wonder dat gy daar niet meêr voor beducht bent,

En op die wys kon het beuren, dat gy noch op 't laast wierd bekend.

KRISPYN.

Bekend worden? dat heeft geen nood, gy zoud niet gelooven, wat fraaije Kleêren al vermoogen,

En hoe veel daar door wel misleid worden, en bedroogen. Hoe! weer gy niet, wat het gemene zeggen is, Katryn;

her kleed maakt den man, En die ze dan zo, op de een of andere wyze, krygen kan die trektze slechts an.

Schyn ik je wat trots, dat 's ordinaar, gy weet niet hoe veel, voornaamentlyk zulk slag als ik, of myns gelyke bennen, (kennen.

Daar door verrukt worden; ja zo, dat zy haar zelve niet

KATRYN.

Maar wat hebje dan nu te zeggen? hoe wel ik het byna kan vermoên?

K R I.

KRISPYN.

Veel dingen; om met u te overleggen, omtrent het geenē
gy wilt dat ik noch zal doen.

KATRYN.

Zeg het my dan met 'er haast.

KRISPYN.

Ik zeg dat Karel is weêrgekoomen.

KATRYN.

Laat hy zich van zyn volk bedienen;
En volhard gy maar, in 't geen gy begonnen hebt, en houd
gy maar die zelve gang en meinen, (aankomt.
Om het werk ten einde te brengen, dat op u alleen rust en

KRISPYN.

Hy is maar alleen verzeld
Met zyn Kamerdienaar, die wy tot Almoesnier hebben
aangesteld,

En aan Doctoor Gerard gezonden.

KATRYN.

Voor my ik zal u, met raad en daad, helpen, en in uw
opzet styven.

Laat ons maar volharden, en stantvastig by ons voornee-
men blyven.

KRISPYN.

Ik voel my schier te zwak om dit alles te doen.

KATRYN.

Hoe zoud gy nu verflaauwen, daar gy 't nu hebt in uw

KRISPYN.

Let eens wat gy al van my in een dag wilt gedaan heb-
ben, wat 'er al moet worden volbragt;

't Is tien menschen werk: voor eerst dan, dat ik Barnar-
dus tot uw onderneeming heb medegenoomen;

Ten tweede, de Preceptor kwanluis in bewaaring te hou-
den, dat hy 't niet mag ontkoomen,

En, ten derden, om de vrees noch meêr aan te jaagen
aan een oud en eerlyk Medecyn,

Wierd ik Dansmeester. Men zou 'er de koorts zelfs van
krygen.

KA.

KATRYN.

Dat hy u dan weder geneest, Krispyn;

KRISPYN.

En nu wilt gy noch dat ik hem al voort in alarm zal houden!

KATRYN.

Waar vreesd gy voor? gy hebt immers tot noch toe gehad uw plezier en genoegen,
In hem de Buré teleeren danffen, en zoud gy u voorts niet willen voegen,

Na het overige, om, met deez' knorrige Gek,
Noch andermaal uw vermaak te neemen, in hem te speelen een tweede trek,

Daar alles reeds toe vervaardigd is? voeld gy u zelfs niet aangedreeven,

Om u te wrecken, van een, die u, zonder reeden, zo plaagden, en uw Paspoort heeft gegeven?

KRISPYN.

't Is wel waar, maar myn eer is my veel liever.

KATRYN.

Uw eer! 't is goed, bewaard die wel, dat men u die niet beroofd,

Gy hebt die zeker wel van doen, maar hoe dan toe, met het geen gy Karel hebt beloofd,

Om het geen u bekend is, uit te werken? want ik verzeker u, komt dit kwaalyk te beslaagen,

Dat gy, voor vyftig Pistoletten, dien gy trekken zult, ruim vyftig maal vyf stokslaagen zult draagen.

Daarom maakt het wel uit te voeren, 't geen u is bevoelen en belaft.

Geld, of stokslaagen te krygen verscheeld veel, en een van beide staat vast.

KRISPYN.

Maar als ik dat nu voor Karel na wensch uitwerk, en dat hy 't krygt na zyn behaagen,

En ik word by Doctor Gerard ondekt, meend gy dat hy my zal verschoonen van stokslaagen?

K A

KATRYN.

(ben, maar

Op zulk een wys zoud gy van die kant wat te vreezen heb-
 Om alles na wensch voor Heer Karel te krygen, daar in
 zie ik het minste gevaar,
 Veel min de vyftig Pistoolen, u beloofd, zo gy getrouw
 in zyn dienst blyft volharden.

KRISPYN.

Hier diende dan met vyf zinnen wel wat aandacht op ge-
 noomen te werden; (myt,
 Want hoe ik het keer of wend, of op wat boeg dar ik het
 Ik zie wel, dat ik, van de een of de ander, van geen stok-
 slaagen kan worden bevryd, (kander;
 Zo dat ik byna raadeloos ben om dit te scheiden van mal-
 't Is zwaar te kiezen van Doctor Gerard slaagen te krygen,
 of gebastonneerd te worden van een ander.
 Krimineel werd ik, kom ik myn beloften te doen, krimi-
 neel blyf ik, zo ik die niet doe.
 Wat weg is dan het best ingeslaagen? ik zie wat'er van is,
 en taff rasjes toe.

Hier is maar een kort beraad te neemen, en te resolveeren
 Wie dat ik van beide keuren zal, om my van dezen dag te
 doen bastonneeren.

KATRYN.

't Is zeker dat gy hier ingewikkeld zyt.

KRISPYN.

Dat is slaagen om slaagen; en, om hier niet op te staan,
 Zal ik tot een kort besluit koomen, en neemen de zaak van
 Heer Karel aan, (letten,
 Want daar is verschil in, Katryn, daar my voor al staat op te
 Om dat die van meerder gewigt is, door de zwaarte
 van vyftig Pistoletten, (dit, Katryn?
 Die daar noch by zyn. Maar nu al weér aan, hoe stellen wy
 Wie zal my tot verzekering van deze vyftig Pistoolen
 Borge zyn?

KATRYN.

Wie? wel Karel zelfs, die alles zal geeven, men hoeft maar
 van hem te beginnen, Om

Om niet te verliezen, dat hy zo teêr komt te beminnen;
 Of Lodewyk, Leonoor, Juffrouw Elizabeth,
 En myn Heer Jeronimus, die op alles byzonder let,
 Ja! het heele Hospitaal daar noch by, in ryen en geleden,
 Heb je tot Borg, Krispyn. ben jy nou nich niet te vreden?

KRISPYN.

Neen.

KATRYN.

Hoe! noch al meêr?

KRISPYN.

Neen! zeg ik, noch eens.

KATRYN.

Niet?

KRISPYN.

Neen! neen! geef my een Borg die ik kan,
 Zonder gevaar, by de kop vatten, anders heb ik 'er de bras

KATRYN.

(van,

Wel nu, ik dan?

KRISPYN.

Jou?

KATRYN.

My.

KRISPYN.

Fiat, ik ben te vreden, wy zullen in alles gemeen zyn, in
 het uitvoeren van zaaken.

KATRYN.

Ga dan aanstonds u verkleeden, en vaardig maaken.

Krispyn binnen.

Eindlyk, 'k zie ons uitgevonde werk in een goede staat,
 om te worden verricht.

En zo wy onze Minnaars kunnen gelukkig maaken, zullen
 zy aan ons zyn verplicht.

TWEEDE TOONEEL.

FADEL, KATRYN.

KATRYN.

MAar, wat zie ik? 't is de Zot Fadel, die herwaards
 schynd te koomen, Die

Die rechte Steiloor, met zotte inbeeldinge ingenoomen;
Die, hoe dat men de Zot met hem speeld, niet kan merken dat men met hem gekt.

Hy heeft geen nood dat hy ons hinderlyk kan zyn, ik zal hem wel haaft zo afvaardigen, dat hy vertrekt,

FADEL.

Ik zoek Doctor Gerardus, uw Meester.

KATRYN.

Gy?

FADEL.

(zonden.

Hy heeft tot mynent geweest, en naderhand noch ge-

KATRYN.

Hy?

FADEL.

(vonden.

Oja! ik spreek de waarheid, maar hy heeft my niet ge-

KATRYN.

Niet?

FADEL.

Voorwaar ik bevind, dat hy my van daag cen wonderlyke part heeft gespeeld

KATRYN.

Ja.

FADEL.

(ingebeeld.

Nou wil hy my Leonoor niet geeven, gelyk ik my had

KATRYN.

He!

FADEL.

En nouw kwam ik hem zeggen, gelyk jy hem ook boodschappen kond, van mynent weegen,

Dat ik my daar ook zeer weinig aan laat zyn geleegen.

KATRYN.

Wat.

FADEL.

Zeg hem, hoor je wel? uit myn naam; leer om leer, Ontslaat hy my, ik ontsla, zo veugels vlugt zyn Dochter weêr.

KATRYN.

Schoon.

FA-

FADEL.

Ik zal wel een beeter kans maaken, wil ik hoopen.

KATRYN.

O ja.

FADEL.

Als die van zyn Dochter, ook zonder zo veel na te loopen,

KATRYN.

Goed.

FADEL.

Meend hy dat hy met een Zot heeft te doen? dat is
hy zelf, zo ik hem regt ken.

KATRYN.

Zo, zo.

FADEL.

Ik zal hem wel te recht betoonen dat ik geen Zot ben.

KATRYN.

Ha, ha!

FADEL.

(den?

Wilt gy niet nalaaten hem dit te zeggen, en alles te mel-

KATRYN.

Neen.

FADEL.

(den.

En dat ik eens met hem lach, en dit ook wel zal vergel-

KATRYN.

O! o!

FADEL.

Ik ga, en ben wel verzekerd, dat hem dit eerder zal
Als my berouwen, en my dunkt ik zie het van zynent
weegen al.

DERDE TOONEEL.

KATRYN *alleen.*

HA, ha! wel't is goed dat ik van die Zot ben ontslaagen,
Nu ga ik na Juffrouw Leonoor, om haar voor te draagen
De weêrkomst van Karel; maar zie daar komt hy zelfs:
myn Heer, ik had gedacht,

E

Dat

Dat gy Mejjuffrouw Leonoor tot Juffrouw Elizabet zou hebben opgewacht. (kend.

En komt gy hier? dit zal als een fout voor u werden geree-

VIERDE TOONEEL.

KAREL, KATRYN.

KAREL.

Het is nu wel ruim een uur geleden
Dat ik u niet heb gehoord, waar is nu de yver, die gy
my op heeden,

Zo haaft ik was gearriveerd, hebt betoond? ik zie uw
Meeftres, noch u, noch de Perzoon daar gy zo
op vertrouwd,

Die gy op uw woord, zo ter vlugt, aanmy afzenden zoud.

KATRYN.

Die is zederd al by Juffrouw Elizabet geweest, nu zal ik
gaan, om Juffrouw Leonoor te beleezen.

Zo zy noch niet mogt heene zyn, dat zy daar zo aanftonds
maakt te weezen.

Daarom bid ik u, dat gy zo vertrekt, en verwacht ze aldaar.

KAREL.

Maar, zult gy u wel haaften, Katryn?

KATRYN.

Ik bid u, wil maar gaan, waar wacht gy naar?

KAREL.

Ei! spoed u doch.

KATRYN.

Ik wenfchte maar, dat gy uw zelve wat woud haaften,

KAREL.

Och! wift gy hoe dat ik verlangde.

KATRYN.

Och! wift gy hoe dat gy my verveeld.

KAREL.

Och! laat het dan eindlyk en ten laaftten
Zyn, dat gy gaat.

K A.

KATRYN.

Het is vooral noodig, myn Heer, dat gy gaat hier van daan.
Ik bid u noch eens dat gy gaat, gy verward uw gantsche
zaak zo gy langer blyft staan.

De byeenkomst is daar aangeleid; daarom wilt u maar der-
waards heen begeeven.

KAREL.

Ei! vertoef doch niet lang, Katryn, gy waard 'er voor af
noch wel eens noodig, om 't werk zyn volkoo-
men eisch te geeven, (wat 'er toestaat.)

Gy hebt de bekwaamheid, en op 't welgelukken weet gy

KATRYN.

Myn Heer, alles is reeds bereid, en gy werd 'er vereist;
daarom is het te noodiger dat gy gaat.

Wel het blykt immers, gelyk al de waereld moet bekennen,
Dar de meeste part zotten zyn, zo veel als 'er verliefd bennen.

Maar zacht, daar komt Doctor Gerard, ik ben 'er al voor be-
ducht geweest, om dat ik hem al gehoord had
hier omtrent;

Maar het beste van alle is, dat hy u niet kend.

Wat staat ons nu te doen? hy heeft ons al gezien.

KAREL.

Katryn, hoe zullen wy dit nu stellen?

KATRYN.

Houd u, of gy by hem om een advys kwam, of wil hem wat
anders op de mouw zien te spellen.

KAREL.

Ik heb al wat gereed om hem voor te draagen, laat my
maar met hem begaan.

KATRYN.

Ik ben wel verzekerd hy zal u niet lang ophouden, maar
zich haast van u zoeken te ontilaan.

VYFDE TOONEEL.

GERARD, KAREL, KATRYN.

GERARD.

Wat is dit voor een, Katryn? is het ook een tweede Dans-
meester? wat is zyn begeeren? F 2 KA.

KATRYN.

Zacht, myn Heer, dat hy ons niet hoord, 't is een Heer
van groot aanzien, wacht u van hem te afgron-
teeren, (beleeft,

Die van groote huizen en adeldom is, maar zeer nederig en
Welke, over een byzondere ziekte, u om raad komt
vraagen en te spreken heeft.

GERARD.

Vertrek gy dan.

ZESDE TOONEEL.

GERARD, KAREL.

GERARD.

KOm, wat heb jy te zeggen? over wat ziekte hebt
gy my te spreken?

Maar gy moet het kort maaken, ik mag met een hoope ge-
teem myn hoofd niet breeken.

My dunkt gy ziet 'er al vry gezond uit, na dat het hem uit-
terlyk vertoond.

Heb jy je? Steek je tong uit. ....

KAREL.

Myn Heer, ik ben niet ziek.

GERARD.

Niet? wilt gy dan ziek worden, dat gy hier komt?

KAREL.

O neen! myn Heer, ik bid, dat gy my verschoond.

GERARD.

Zeg my dan met den eersten, wat gy begeerd, en uit wat ree-
Dat gy hier gekoomen zyt? (den

KAREL.

(standigheden;

Ik weet by my zelf, myn Heer, en uit veel andere om-
Dat gy een expert Doctor, en, in alles ervaaren, een ge-
leerd man bent;

En dat 'er geen ziekten is, hoe geheim die ook mag zyn,
of hy is u bekend.

GERARD.

My ontbreekt maar een, onder alle Secreteten,

Dat

Dat is maar een middel, om alle kwelgeesten menschen te
kennen, en haar te doen weeten, (slaan.
Dat ik my zeer gaeren van haar moeijelyk geteem zou ont-
Nu, zonder komplimenten te maaken, wil my uw geheim
doen verstaan?

KAREL.

Wil my dan hooren.

GERARD. (brooken.

Spreek dan. Ik heb myn hoofd al veel te lang met u ge-

KAREL.

Ik zal 't u met een woord zeggen.

GERARD. (sprooken.

Met een woord? gy hebt 'er al vry meêr als honderd ge-

KAREL.

Ik heb verstaan, dat 'er een zeker geheim is, om bemind
te kunnen werden, en dat men kan

Het zelve door Medicynen te weeg brengen. Nuzoud ik
wel verzoeken van (willen

Myn Heer, of hy my die gunst liefde te toonen om te
My daar in gedienslig zyn, men zegt het geschied door ze-
kere dranken of pillen.

GERARD.

Wel, hoe duivel is 't hier, Vent? of hoe heb ik het met u,
of waar voor

Ziet gy my aan?

KAREL.

Voor een zeer kunstig en hooggeleerd Doctoor.

GERARD.

Ik weet niet dat my ooit iets is voorgekoomen, 't geen my
meêr tot ontsteldheid sorden

Als dit. gy vraagt my naar een geheim, om daar door be-
mind te kunnen worden! (ontzind?

Zyt gy dan dol geworden, my daar meê te kwellen, zyt gy

KAREL.

Myn Heer, gy vat myn meening noch niet, daar zyn vrou-
wen genoeg die op my verliefd zyn, en van wien
ik teeder word bemind, F 3 Maar

Maar ik bemin 'er een, buiten die andere, welke zich van my ongevoelig toond; en, om tot haar wederliefde te koomen,

Zegt men een geheim te zyn, 't welk maaken kan, dat zy ook met gelyke liefde werd ingenoomen;

En zodaanig een Recept is het, dat ik, van myn Heer, verzoek. Gelieft het u dan

My hier meede te begunstigen, ik zal my verplichten tot uwen dienst waar in dat ik kan?

Wat de rest van de Juffers betreft, die zyn maar om zo een onverschillend praatje te houwen.

GERARD.

Gymoogt uw roem dan wel gaan draagen op zo veel verliefde zottinnen van vrouwen. (het best?)

Wilt gy geraaden zyn, wat u daar in te doen zal staan voor

KAREL.

Ja, myn Heer.

GERARD.

Neemd maar eeven....

KAREL.

Zeer wel.

GERARD.

Uw tyd zo kwalyk by haar waar, als gy hier doet, zy zullen u haaten, als de pest.

Bruid voor den duivel, en vertrek.

KAREL.

Ik ga.

ZEVENDE TOONEEL.

GERARD, JERONIMUS.

GERARD.

Zie de eene ballast is zo haast niet weg of de andere heeft men weêr daadelyk om de ooren.

Ik ben ongerust en byna in wanhoop over de vlugt van myn Zoon, my komt niets van hem te vooren.

Wel nu, brengt gy tyding van die kleine Gnit?

J E.

JERONIMUS.

Katryn zoekt hem vast overal wat zy mag.
Hebt gy noch voor om morgen te vertrekken, Broër?

GERARD.

O ja! met het krieken van den dag.

JERONIMUS. (laaten)

Dat zal ongetwyffeld zyn, na dat gy order zult hebben ge-
In de zaaken van de Heer van Sint Alvar?

GERARD.

Die order is al gegeven.

JERONIMUS.

Al gegeven?

GERARD.

Ik wil 'er niet meêr van hooren praaten.

GERARD.

Ik verwonder my, Broeder, over uw bedryf, ten hoogften
in myn hart. (verwart.

Gy maakt u zelve, en ons hoe langer hoe meer, in deze zaak,
Ik weet langer niet, wat men van uw doen en wispelturig-
heid zal houwen. (Leonoor doen trouwen,

Gisteren woud gy Lodewyk met Elizabet, en Karel met
En nu dezen morgen zyt gy geheel veranderd, hebbende
van het voorgaande berouw;

Toen woud gy Elizabet zelfs hebben, en geeven Leonoor
aan Monsieur Fadel tot een vrouw.

En nu van avond, wilt gy 't een noch 't ander, en geen
van beide in 't werk stellen.

GERARD.

Ik zeg neen, neen! en, in aller Nikkers naam, ik zeg neen!
houd gy noch niet op van my te kwellen?

JERONIMUS.

't Verwonderd my, Broër, dat gy dezen dag weêr zo ver-
anderd, gelyk gy u zelfs daar over uit;

Dit is nu tot driemaal toe dat gy veranderd van besluit,
Ik weet niet, Broër, wy zyn wel zaamen na in bloed, maar
in humeur verscheelen wy al vry van elkanderen.

GERARD.

Ik wil, Heer Raifonneur, Bedilal, Advokaat, als het my be-
lieft, dertigmaal, en noch eens dertigmaal, ver-
anderen.

Heb ik dat niet aan my zelf? en wie leid hier toch wat aan?
En, om myn hoofd niet langer daar meê te breeken, heb ik
vast gefield, dat ik morgen zal vertrekken gaan.

Ik ga na het Leger, om onderzoek te neemen van die Heer
Overfte zyn ziekte, die, hoewel my is een onbe-
kende, (te zende,

My echter de eer heeft gedaan van zyn Hofmeester aan my
En, om dat dit geen uitstel lyd, heb ik my daar geheel toe
vervaardigd met alle haastigheid.

JERONIMUS.

Maar eer gy vertrekt, Broêr, is 't noodig dat uw zaak met
de Heer van Sint Alvar is bygeleid.

GERARD.

Ik zal niemenendal daar in doen.

JERONIMUS.

Hy is fterk van Vrienden.

GERARD.

Iklach 'er meê, daar is ter waereld niet aan bedreeven.

JERONIMUS.

Gylacht 'er meê, gy hebt hem echter uw woord gegeven.

GERARD.

Dat hy dat woord wel bewaard.

JERONIMUS.

Licht komt hy wel aanftonds zelfs, om u de weet daar
van te doen,

En dat hy een middel heeft om het u te doen onderhouden.

GERARD.

Dat hy zulks doe, en bedien hem van jouw raad, zyt
gy van dit vermoên?

JERONIMUS.

Hy heeft groote onkosten gedaan, om uw Huuwelyk te
voltrekken.

GERARD.

Waarom heeft hy dat gedaan? zo veel te meêr zal elk met hem gekken.

JERONIMUS.

Gy zult verweezen worden in de onkosten, en intresten; zo het hier noch maar by blyft.

GERARD.

(dryft?

Zyt gy zyn Advokaat geworden, dat gy dit zo voor hem En valt het zo uit, gy zult voor my niet behoeven te be-

JERONIMUS.

(taalen.

Neen, maar....

GERARD.

Maar! wel nouw? noch eens, maar! hy mag de kosten op zyn Dochter verhaalen; Die daar in zo verspillend is geweest, ik zal my wel wachten daar meê voort te gaan, op die voet, (goed, Meendgy dat ik my byster maaken wil? ja al kostend al myn En al zou de Waereld 't onderst booven keeren, en al de Elementen in een verwarring raaken, Zo wou ik my noch liever laten hangen, of rabraaken, Als dat ik zulk een dartzel Ding, zulk een Kwistgoed zou

JERONIMUS.

(trouwen gaan.

Maar, hoe komt Katryn daar zo verbaasd en schielyk aan?

ACHSTE TOONEEL.

KATRYN, GERARD, JERONIMUS.

KATRYN.

O Ch! och! myn Heer, wat zal ons noch overkomen?

GERARD.

Wel, wat is 't? wat is 't?

KATRYN.

Ik heb onze Barnardus gevonden, och! och! myn Heer, hy heeft dienst genoomen.

GERARD.

Dienst genoomen!

KATRYN.

(gaan.

Oja! myn Heer, dienst genoomen, om na den Oorlog te

GERARD.

Na den Oorlog!

JERONIMUS *tegen Katryn.*

Men heeft zeker met u gespot, daar twyffel ik niet aan.

KATRYN.

(ken.

Myn Heer, ik heb zelfs de Sargiant en de Kapitein gesproo-

GERARD.

Die kleine Guit!

JERONIMUS.

Onder wat Compagnie, onder de Jongens?

KATRYN.

(stookten.

Onder de Dragonders die onder zullen werden ge-

JERONIMUS.

Wat ongeluk zal ons noch overkoomen?

KATRYN.

Och! ja, myn Heer.

GERARD.

Wel is de Kapitein zot? heeft hy niet beeter geleerd,
Een Jonge van twaalf jaar in dienst te neemen? hy kon
hier over licht worden gekasseerd. (ten.

Men zoekt immers nu niet als oude en ervaaren Soldaa-

KATRYN.

Dat is het geene ik hem ook al heb gezeid, maar hy wou
niet eens luisteren na myn praaten.Hy antwoorden my, dat hy oud genoeg was, om voor
Knecht of Jongen achter te gaan.Ook dat hy wel wist wat dat hy deê, hy kreunde hem
daar niet eens aan;Ja hy wilde niet eens zyn ooren na my keeren, noch ook
luisteren na myn teemen;Maar zei, dat hy voor al order had om zulke jonge Bor-
sten, als zy haar dienst voor Knechts prezen-
teeren, aan te moogen neemen.

GERARD.

Zulke jonge Borsten? die Verraader!

KA-

KATRYN.

Ja, myn Heer, hy zei dat hy order had van hoogerhand,
Om haar zo ver, zo ver! ja zo ver heen te voeren, in een heel
ander Land,

Dat hy my ook noemde, en daar ik wel van heb geleezen;
En dat zy, eer zy daar zoude koomen, al gebaarde mannen
zoude weezen.

GERARD.

Maar, hoe verftaa ik dat, Katryn? waar duivel, wil hy
ze dan heen voeren?

KATRYN.

Dat weet ik niet;

Maar uit vrees dat ik het vergeeten mogt, heb ik het op
dat Briefje doen fchryven, gelykje ziet.

GERARD *leest.*

Na...na...na een nieuw Land, achter Tartarijen. Och!
Barnardus na Tartarijen, och! ik ben vol vreezen.

JERONIMUS.

Maar waar leid dat heen.

KATRYN.

Men zegt, myn Heer, dat het niet ver van de andere
Waereld moet weezen.

GERARD.

Ga voort zien of jy hem noch vinden kund, daar jy hem
liet, en komt het dan zeggen.

NEGENDE TOONEEL.

GERARD, JERONIMUS.

JERONIMUS.

Och! wie weet waar dat hy al word geleid,
Dat Kind zal wis verlooren gaan, zo daar geen middel
word bereid,

Zo daar niets uitgevonden werd, om't uit het geweld van
dien boozen Kapitein weeder te krygen.

GERARD.

Al het bloed fchynd my om hoog na myn harffens toe te
flygen, Ik

Ik zal hem gaan beklagen van kracht en geweld, 't is een
 onvergeefelyke daad; (ftraat,
 't Is Crime leze majestatis, kinderen op te neemen van de
 En die te dwingen dienst te neemen; ja, 'tis om een Stad,
 een gantsch Landschap te zetten in roeren,
 Zo een jonge Bloem na Tartarijen, voor alle Sint Velten,
 weg te voeren.

JERONIMUS.

Men moet het verhinderen, en brengen al by wat men kan
 krygen met magt.

GERARD.

Ik zal zyn gantsche Compagnie doen arresteeren, en zetten
 'er my tegen met alle kracht, (ven,
 Spyt al de Tartaren, ik zal hem geheel zoeken te verder-
 Al zou ik een heel Regiment Ruiters op kosten van onge-
 lyk gaan werven,
 En haalen hem 'er met geweld van daan, licht lukten 't
 noch wel misschien.

TIENDE TOONEEL.

KATRYN, JERONIMUS, GERARD.

KATRYN *schielyk en verbaasd.*

Och! myn Heer, ik kom, uit al myn magt loopen.
 Zo als ik uit ging, niet ver van hier, heb ik onze
 Barnardisje, voor 't laatste gezien.

zy schreid.

Och! dat arme Kind! men heeft hem al in 't Groen ge-
 kleed, met een Dragonders Bonnet op 't hoofd,
 ik heb hem zien leijen

Ter zyden af, *Zylacht.* om op de Trommel te leeren spee-
 len, zie daar, myn Heer, men moet 'er om lachen

GERARD.

(en schreijen.

Waar is het doch, dat die vervloekte Kapitein zich onthoud?
 Waar leid hy t'huis?

KATRYN.

Overal, is nergens. hy verhuisd al den dag. Maar, myn
 Heer, het is een kaerel, als een Leeuw, en de
 Duivel te stout. GR.

GERARD.

Kom, breng my waar gy hem hebt gezien, ik moet die
Tartaar spreken.

KATRYN.

Ach! wil u daar van wachten!

GERARD.

Hoe zo, Karonje? waarom? ik wil hem den hals breeken.

KATRYN.

Gy kund daar in uw believeu doen, maar het is voor u
gantsch niet geraân,

Om het gevaar daar gy in loopen zoud; doch zo gy't ein-
delyk mogt verstaan,

Zo wil ik u waarfchouwen, dat gy, voor alle zaaken,
Eerst uw affcheid van alle uw Zieken neemd, en uw
Testament wilt maaken.

GERARD.

Maar, wat is dat te zeggen?

KATRYN.

Dat is te zeggen, myn Heer,
Dat hy ook over al order heeft gezonden, en belaft om
even zeer

Ook eenige Medicynen Doctors op te doen zoeken, om
met die zelve Scheepen, (fleepen.

In aller haast, na dat eigenste Land, in stilte, met geweld, te
JERONIMUS tegen Gerard.

Hoe! zulk Volk ook? wacht u dan om meê te gaan.

GERARD.

Zie hier een ongelukkige dag voor my;
De eenigste van myn kinders, daar ik groote verwach-
tinge van had, is...

KATRYN.

't Is ook zeker, myn Heer, dat hy
U zo gelyk is als twee druppelen waters malkander kun-
nen weezen.

GERARD.

Gy moet dan weêrom gaan met geld, en bieden hem dat

K A-

KATRYN.

O neen! myn Heer, ik ben in duizend vreezen;
 Dat zy my ook zouden aanhouden, de Sargiant wou my
 vatten, en ik, van schrik verbaast,
 Week ter zyden af, en ontsnapt hem met 'er haast,
 Want ik verstond van de Kapitein, en ook and'ren, die
 daar kwaamen,
 Dat zy ook een hoope jonge Dochters, om meê te voe-
 ren, naamen.

GERARD.

Goed, zoo veel beeter voor u, je bent toch altyd dol na de
 Knechts geweest. Maar, wat duivels volk of dit mag
 zyn? ik hoorde van zulk een gedoen nooit meêr.

KATRYN.

Gy spot 'er meê, maar ik weet best in wat zwarigheid, dat
 ik my zelve daar schier had gebragt, myn Heer.
 En zo als ik Barnardus van de Preceptor meende te gaan
 haalen, zo juist op dat pas onderweegen,
 Komt hem, als een ding ook weezen wil, die zelve
 Sargiant teegen,
 En in die zaamspraak, zo als hy zyn reden vermengde
 met Latyn,
 Wierd hy ook aangegreepen, haar inbeeldende dat hy
 was een Medicyn.
 En op die bloote achterdocht, en alleen op dat vertrouwen,
 Is hy in bewaaring gebragt, daar hy noch in verzekering
 word gehouden,
 Om van daag ook scheep te gaan; en nouw gaat hy zo
 vreeslyk aan, en tierd en baard,
 Of hy vol Nikkers en bezeeten is, ja elk, die 't hoord,
 word 'er van vervaard,
 Zo vloekt hy; en 't is al Latyn dat hy spreekt, van meê
 te moeten trekken.

JERONIMUS.

Men zal hem iemand van meerder vermoogen moeten
 zenden, om hem te dreigen, of tot voorspraak
 te strekken.

G E.

GERARD.

Maar, waar vinden wy 'er een na veel zoeken op het leest,
Die al meê geen prykel zal loopen, om aangehouden te
worden met de rest?

KATRYN *zacht tegen Gerard.*

Myn Heer, verzoek uw Broeder.

GERARD.

Wie, hy?

KATRYN *zacht.*

Ja wel deegelyk, want in dat Land heeft men geen
Advokaaten van nooden.

Hy heeft geen prykel, men zou....

GERARD.

Men zou ze hier ook wel kunnen missen; en wat zou't
schaaden, of het pleiten hier wierd verbooden.
Wat dunkt uw, Broeder, wilt gy gaan? om met hem te
handelen, ook tot wat prys het zy?

JERONIMUS.

't Is wel, wilt gy my verkiezen;
Ik zal gaan; en Barnardus meede brengen, of ik zal al
myn Latyn verbeuren en verliezen.

GERARD.

Engy verloor dat nu al? zeker, om de waarheid te zeggen;
na myn vermoên,

Zoud gy met zulk verlies, myns oordeels, zeer weinig
schaade doen.

KATRYN.

Maar, myn Heer, gy zult de Kapitein tegenwoordig
misschien by zyn Oom vinden.

JERONIMUS.

Zyn Oom?

KATRYN.

Ja, myn Heer, de Heer van Sint Alvar.

GERARD.

Hoe! wat duivel, is de Kapitein dan zyn Neef, hoe
zal ik my hier uit ontwinden?

K A-

KATRYN.

Ja, het kon wel zyn dat hy 'er nu was, om zyn affcheid te neemen, en dit geloof ik voor 't naaft, myn Heer.

JERONIMUS.

Ik ga dan met 'er haaft, om niet mis te loopen, en kom hier, om u bescheid te brengen, zo aanstonds weêr.

ELFDE TOONEEL.

GERARD, KATRYN.

KATRYN.

IK vrees dat hy uw Zoon niet zal laten volgen, of gy zult hem anders moeten dwingen.

GERARD.

Is de Heer van Sint Alvar zyn Oom, is dat waar, Katryn?

KATRYN.

Oja.

GERARD.

Wel dit komt my wonderlyk voor de kop springen. Maar is die Dragonersche Tartaar, de Kapitein zo magtig, gelyk hem een yder houd?

KATRYN.

Wel wis, myn Heer, hy heeft een Koets altemaal van klink klaar Goud.

Hy is een voornaam Heer, getyteld op zyn Tartaars, en hy heeft wel vyf en twintig pakken Kleêren,

Altemaal met goud en zilver geboord, en wel vyf en twintig duizend pond 's jaars te verteeren.

En nu noch in 't kort is hy tot veel hooger staat en waardigheid geraakt;

Zyn volk heeft my gezeid, dat hem de groote Cham Gouverneur van de Krim heeft gemaakt.

Maar hy is een Tieran over zyn volk, ik beklag Barnardus

GERARD.

(maar

O die Tartaar! die ik eeuwig zal haaten.

Het schynd dat al de Vuurspouwers uit de Hel dezen dag op my zyn losgelaaten,

Zo word ik getormenteerd.

KATRYN.

Och! ik beklag die onnooz'le Jongen.

GERARD.

Ja wel, ik zweer, zo ik morgen niet van huis moest met den dag,

Om die zieke Heer te bezoeken, of dat hy hier maar in den Haag lag,

Ik zouw die Verraader, de Kapitein, wel haast een ander dansje leeren.

Maar, wat wil die Soldaat hier?

TWAALFDE TOONEEL.

GERARD, KATRYN, KRISPYN *in Soldaats Kleeren met een Hellebaard.*

KATRYN.

Och! myn Heer, het is de Sargiant van de Kapitein, ik zie het aan zyn kleëren.

GERARD.

Wie weet of hy Barnardus my niet meê brengd?

KRISPYN.

Barnardus? Neen, neen!

GERARD *beevende.*

Och! het is de Dansmeester voorzeker en' gewis.

KATRYN *gaat dicht by Krispyn en ziet hem aan.*

Och! ja, myn Heer, hy is het zelfs, ik kon hem in 't eerst niet, maar 't is zeker dat hy 't is.

KRISPYN.

Oja! ik ben 't, en zederd dat ik de eer had van u te zien, heeft men my met een Hellebaard vereerd: en gy moet weten,

Ik ben nu niet meer Rigadon, maar, tot uw onderdaanigen dienst, word ik Monsieur de la Motte Tartaron geheten.

GERARD *zacht.*

„De Pest voerd u weg.

G

KRIS-

KRISPYN.

Ik kom vergiffenis verzoeken van 't voorgaande, dat gy dat niet misduid.

GERARD.

Ik zeg noch eens, dat gy vertrekken zult, en dat zo daadelyk; ik zeg dat je weg bruid.

KRISPYN.

Myn Heer, zo gy noch ietsby u verborgen mogt houden, wil u daar van ontleeden.

GERARD.

Het zy dan, myn Heer Rigadon, of Monsieur de la Motte Tartaron, ga van hier, en laat my in rust en vreedem.

KRISPYN.

Myn Heer, ik kom u aanzeggen, van weegen myn Kapitein, met goede ordre en beleefd, Om te bezorgen dat gy met my gaat, op dat hy naar u niet te wachten heeft.

GERARD.

Wat is dat te zeggen?

KRISPYN.

Dat is te zeggen, dat gy order moet stellen op uw zaaken; Om aanstonds te vertrekken; nu moet gy alles vaardig doen

GERARD.

(maaken.

Wie, ik?

KRISPYN.

Ja, gy, myn Heer.

KATRYN.

Gy ziet hem licht voor een ander aan, Sergiant, bedenk u wel.

KRISPYN.

(heb.

Neen, neen! myn schoonste kind, ik weet wel wie ik voor

GERARD.

Wel, hoe duiker of 't hier lukken zel?

KRISPYN.

Zyt gy niet Doctor Gerard?

GERARD.

Dat ben ik,

KRIS-

KRISPYN.

Myn Heer, 'k zeg 't u noch andermaal, en dat zonder spotten of gekken,

Dat gy hier van daan, met de Koets van myn Heer de Kapitein, met my, en noch twee Dragonders, in stilte na Hellevoetsluis zult vertrekken.

En voorts van daar scheep gaan, met goed gezelschap, die gy daar vinden zult.

GERARD.

Maar, hoe of dit hier noch zal afloopen, met deze Leugenaar? ik word raazend van ongeduld.

KRISPYN.

Een Leugenaar ben ik niet, myn Heer, hebt gy u niet aan een Perzoon verbonden,

Om morgen ochtend te vertrekken, met de zelve die de Kapitein aan u heeft gezonden?

KATRYN.

Gy verzind u, hy zou wel vertrekken, maar dat zou na het Leger by een Overste zyn.

KRISPYN.

Recht zo, ik bekend,

En 't is zo; want deze zelve Perzoon, is de Overste van ons gansche Regiment.

GERARD *zacht*.

„Och! ik ben verlooren.

KATRYN.

Maar het was om in 't Leger te gaan, om een zieke Heer te zien en te geneezen.

KRISPYN.

Net zo; daar moet hy zyn, en daar werd hy met smart verwacht, dat is de plaats daar hy noodig diende te weezen.

Dit komt in alles over een, dat Leger is in Tartarijen, een Land zeer schoon en goed,

En dien zieken Heer, is de Onderkoning, een braaf man, schoon van lichchaam, en van een groots gemoed.

De schoonste man van dat geheele Land; daarom verhaaft
uw vertrek, om voor te koomen uw schaade.
Maak jy gerucht, het is met u gedaan.

GERARD.

Och! wat heb ik gedaan? ik zie aan alle kant, dat ik
ben verraaden.

KRISPYN.

Hoe! kermd gy? by den slapperdement, hou daar, jy zult
zyn eerste Doctor weezen, ik geef u myn woord.

KATRYN.

Maar moet, myn Heer, dan meê na Tartarijen?

KRISPYN.

In alle manieren, hy moet voort.

GERARD.

Ik word raazend!

KRISPYN.

Maak geen gerucht. O ja! myn Heer, zal meê, hy
heeft zyn schriftelyk woord gegeven;
Hy schryft aan den Oversten; ik zal koomen. Men hoeft
niet te denken dat de Oversten hem kwytſchelden
zal, al zou het kosten zyn leeven.

Daar is geen uitsfel te verwachten, noch daar valt niet
langer op te beraân; (gaan.

Daarom zal hy gaan, of myn Heer en ik zullen hem doen

GERARD.

Och! ik kan niet langer. Ga, Struikroover, ga en zeg
zo wel tegen de een als de ander,

Aan uw Overste, uw Onderkoning, en aan al de Tar-
taaren en Dragonders met malkander,

Dat ik haar alle tot in den afgrond van den Hel vervloek,
daar van jy 'er ook een van de slimste bend;

En dat haar de gramschap van een Medicyn noch niet te
recht is bekend.

KRISPYN.

Maar, myn Heer, gy zyt immers verplicht aan uw woord,
waarom u dan niet daar na te voegen?

En

OF DE GESTOORDE DOCTOR. 101

En om een eind te maaken, ziet gy zult gaan, 't zy dan met of tegen uw genoeg?

Heb ik je flus kunnen doen danſſen, ik zal jou nu wel doen gaan.

GERARD.

'k Zal gaan, Verraader! en al de faculteit der Medicynen Doctoren vergaderen....

KRISPYN.

Goed, maar Pay, zie wat je begint; En ik ruk ons heele Regiment by een; laat ons dan eens in 't eind zien wie 't van beide wind.

GERARD.

En ik zal myn Confraters, in myn belang, tegens u wapenen, om u te verdryven.

KRISPYN.

Al nam je 'er alleen goed getal van die Confraters meê, jy zult 'er echter noch in dit Land genoeg laaten blyven.

KATRYN.

Myn Heer, ik zie Jeronimus.

DE RTIENDE TOONEEL.

JERONIMUS, GERARD, KRISPYN, KATRYN.

JERONIMUS.

Zy weigeren volkoomen uw Zoon weêr te geeven.

KATRYN.

(moed.

Ja maar, hier is ons een andere zwaarigheid ont-

JERONIMUS.

Wat doch?

KATRYN.

Uw Broeder word hier gedwongen om meê na Tartarijen te gaan, dat ons alle treuren doet.

JERONIMUS.

Hoe! myn Broeder na Tartarijen?

KATRYN.

Och! ja; hy heeft hem schynd het wel ingewikkeld met
dien Overfte die aan hem fchreef, dat hy hem
moest koomen bezoeken.

JERONIMUS.

Wel, wat fchandelyk verraad is dat! wie zou zulk be-
drog niet ten uitterfte vervloeken,
Dat zich hier ontdekt?

KRISPYN.

Hoe, myn Heer, fpreekt gy hier zo van, is dit by u zulk
een verwondering?

Myn Heer uw' Broeder ftaat daar een groot Fortuin te maa-
ken, zeker acht dat niet zo gering.

In dat Land leeven de menfchen noch in dat misverftand,
dat zy veel houden van de Doftooren, (ren.

En leef je noch wat lang, gy zult wond'ren van hen hoo-
Het is een Paradys voor de Medicynen, daar alles overvloee-
dig en weelig groeid op zyn beft.

GERARD *zacht.*

O die Deugniet!

KRISPYN.

De Drogiften ontfangen haar beften Droogen en Krui-
den uit dat gewest.

GERARD *zacht.*

O Galge Brok!

KRISPYN.

Het is, voor luiden van die profeffy, het befte Land,
dat men mag bevaaren;

Honderd duizend morgen Lands hebt gy daar, met Salza
Parilla, Rhabarber en Zeneblaaren;

Heele Fonteynen van Sal Volatile en Eau de la Reine en
Lely Comvallium, en duizend dingen meêr,

Je hebt 'er ook heele Duinen van Ponzi Ponzi, myn Heer.

GERARD.

O die Schavuit! wel aan ik zal deze Fielt verwurgen met
myn handen;

En

En hem leeren wat het is te zeggen een eerlyk Medicyn
aan te randen.

KRISPYN *boud Gerard, met zyn Hellebaard, tegen.*

Ik waarschuw je; als een eerlyk Soldaat, sta af, en blyf
van myn lyf.

Hoor, myn Heer, dit zal de laatste waarschuwing zyn, en
het eind van dit Bedryf;

Zo gy, binnen een uur, niet komt voor myn Kapitein ver-
schynen,

Zo zal hy u by avond, door vyftig Dragonders, doen lichten,
zie eens of gy dat kond weeren, met al uw Me-

Vaar wel. (dicynen?)

JERONIMUS.

Katryn, vervolgd hem, en zie eens waar hy beland.

VEERTIENDE TOONEEL.

GERARD, JERONIMUS.

JERONIMUS.

GY kund nu zelfs merken, Broër, herdenk al-
les van den beginne aan,

Hoe duur u dat gestaadig knorren en morren op heeden nu
komt te staan:

En wat u door het slaan van Barnardus, ook is over-
gekoomen,

't Welk de oorzaak is, dat die kleine Guit dienst heeft
genoomen.

't Zyn zaaken die my al van den beginne aan hebben ver-
drooten en verveeld,

En 't is ook de eenigste grondslag, dat men u deze part
heeft gespeeld.

Gy zult moeten vinden, om u daar van te ontslaan, dui-
zendmaal heb ik u wel doen waarschouwen,

Dat gy doch van zulke balstuurigheid u mogt koomen te
onthouwen.

En nu blykt klaarlyk, gelyk gy zelfs merkt en ziet,
Dat uw wreevelig en kwaad humeur, oorzaak is van al
uw verdriet.

GERARD.

Nu lustig, al weêr aan! men is beezig kwamzuis met wak-
ker de bek te roeren,
Om een middel uit te vinden om te beletten van Barnardus,
noch my na Tartarijen te voeren;
En gy echter laat niet na tegen my uittevaaren, gy keft
en byt,
Met my geduurig te berispen, en te moralizeeren, dat u,
voor't minste, niet past in deze tyd.

JERONIMUS.

Voor my, ik zie anders geen middel, terwyl men door
het geld niets kan winnen,
Als dat men zich zal moeten troosten, het zyn beloop laa-
ten neemen, en wapenen met geduld zyn zinnen.

GERARD.

Weet gy wat ik zeggen kan, Broêr, dat ik wel duizend-
maal liever my getroosten zouw
Om na Tartarijen, Madagafcar, Siam, ja Mesopotanien
te gaan, dan zo geduurig jouw
Dus verkeerd te hooren redeneeren; dit wist men u ook
in den vollen Raad te verwyten,
Als gy byna een gantsche voormiddag met pleiten kwam te
verslyten,
Zonder de zaak ten principaalen eens te hebben aange-
roerd. *k Word dol als ik zie...

JERONIMUS.

*k Zie Lodewyk daar.

VYFTIENDE TOONEEL.

LODEWYK, GERARD, JERONIMUS.

LODEWYK.

MYn Vader, ik kom hier, om u uit dit ingebeelde
gevaar

Te

Te redden, en te onderrechten, in alle deelen, (len.
Wie dat zich onderwonden heeft, om u deze pots te spreek-
Ik zal u zeggen, hoe alles leid, en daar neevens doen
verstaan, (gaan;

Dat gy niet, als met uw believen, na Tartarijen hoeft te
En dat gy Barnardus, myn Broeder, wederom zult kry-
gen, zonder iemants tegenstreeven,

Of dat gy daar behoeft de minste stuiver voor te geeven.

GERARD.

Hoe! wat zegt gy?

LODEWYK.

De Heer van Sint Alvar is oorzaak van al wat 'er is
bestaan, in dit stuk.

GERARD.

De Heer van Sint Alvar?

LODEWYK.

(luk.

Ja, hy zelfs, die de Neef van de Kapitein is, tot ons onge-

GERARD.

Ik weet dat hy zyn Oom is; ga voort.

LODEWYK.

Hy heeft zyn Neef geklaagd, dat gy uw woord breekt.

GERARD.

Dien Gryzaard!

JERONIMUS.

En alles al gezeid, gelyk de blyken zullen spreken;
Hy zei, dat hy een middel wist, om zich over dat affront
te kunnen wreken.

LODEWYK.

De Kapitein heeft het gezworen, by aard en by lucht;
en dat is 't, waar op de Heer van Sint Alvar zich
toond zo stout;

Dat hy u, en myn Broeder zal weg voeren, zo gy Elizabeth
niet trouwd.

GERARD.

Hoe! ik een Zottin trouwen? geenzints, al zou't maar
een kind beschreijen.

G 9

Neen!

Neen! dan trouw ik liever met de Opera of Commedie,
daar men, als 'er 't nieuwtje van is, weêr af
kan scheidjen.

LODEWYK.

Zo gaan ik hem dan zeggen, dat het vrucht'loos is, en
dat 'er niet in zal werden gedaan.

JERONIMUS.

Maar wacht, Neef: my dunkt dat ik een middel gevonden
heb om malkander te kunnen verstaan,
En alles in vreedem te stellen, als men het zo wist te
brouwen,

Dat het haar onverschillend mogt zyn, wie zy van u bei-
den kwam te trouwen.

En Elizabet u verkoor; en dat men, om de Heer van Sint
Alvar te vrede te stellen, Leonoor gaf aan zyn
Neef, de Kapitein, in plaats van Fadel.

LODEWYK.

Och! Oom, dat zou goed zyn.

JERONIMUS.

Door deze verkiesing zou licht alles geflist weezen: maar
zacht, ik zie Leonoor, en ginder Katryn

Koomen.

ZESTIENDE TOONEEL.

LEONOR, GERARD, KATRYN, LO-
DEWYK, JERONIMUS.

LEONOR.

HOor, Oom, ik kom u voor afzeggen, dat ik in
eeuwigheid niet meen te gehengen,
Dat men my aan een man trouwd, die my aan 't eind
van de waereld zou brengen.

KATRYN.

Maar, Juffrouw, jy begrypt het niet, ik ken wel vrou-
wen, die vernoegd en gerust
Hier blyven, schoon haar mans veel landen bezien, en be-
vaaren de een of de andere kust.

Die

Die niets bekreunen, maar speelen; myn man mag 'er voor vaaren.

JERONIMUS.

Is alles gereed op de Tafel, Katryn?

KATRYN.

Ja, myn Heer, 't leid wel en gereegeld,
Ook leggen de Kontrakten daar neevens vaardig en ge-
zeegeld. (toe wel,
Ik zie vast yder naderen, elk in zyn rang. „t Gaat tot noch
„ Om een eind van de zaak te maaken, en de ontwarring
„ te zien van 't gantsche Spel.

LAATSTE TOONEEL.

RIGAUT *aan het einde van 't Tooneel voor een Tafel*, De
Heer van Sint ALVAR, ELIZABET, LODE-
WYK, JERONIMUS, *aan de rechter zyde*,
KAREL *als een Kapitein*, LEONOR,
BARNARDUS, AMBROSIUS, KA-
TRYN, *aan de linker zyde*, GE-
RARD *in 't midden*, KRISPYN
zich om een boek houdende.

KAREL.

MYN Heer, met alle ootmoedigheid kom ik u myn
dienst aanbieden, en daar neeven,
Volgens uw verzoek, door een ander aan my gedaan, uw
Zoon u weder in handen geeven.

GERARD

Gy hebt my niettemin kwaalyk gehandeld, maar zyt ver-
zekerd van my,
Dat 'er noch wel een dag zal koomen, dat wy malkander
zullen spreken, ik en jy. (gaan?
Waar is myn gelchrift, daar in ik uw beloofd had met u to

KAREL.

Dat zal ik u behandigen, het behoord zo, dat had ik al
uitgerekend;

Gy

Gy zult ze hebben zo haast als die twee kontrakten, die daar leggen, van u zyn getekend,

GERARD.

Wel laat ons dan tekenen?

AMBROSIUS.

Myn Heer....

GERARD.

Laat my begaan, en brui jy na Tartarijen heen.

BARNARDUS.

Ei! Papa, laat my met de Heer Overste daar na toe gaan.

GERARD.

Ik zeg dat gy zwygt, Bengel, en laat my met vreên.

De Heer van Sint ALVAR.

Kom aan, myn Heer, ik ben gereed te tekenen, en dat met bedaarde zinnen.

GERARD.

Wel, met uw bedaarde zinnen, waar wacht jy dan na? laat het dan van u beginnen.

De Heer van Sint ALVAR *tekend.*

Wel aan dan, zonder komplimenten, en tyd te verliezen; zie daar, ik heb gedaan.

RIGAUT.

Myn Heer, Doctor Gerard, 't is uw beurt, gelieft gy nu te

GERARD *tekend.*

(volgen?)

Wel aan; zie zo: waar toe hier langer op te staan?
Dat de rest maar volgt.

RIGAUT.

Myn Heer Lodewyk, 't is uw beurt.

LODEWYK, *na dat hy heeft getekend.*

Ik verklaar u, Vader, dat dit doen u tot rust zal leiden.

GERARD.

Gy verklaard, gy verklaard! ik wou dat dit eens een eind

RIGAUT.

(nam,

Nu, de Juffrouwen met haar beiden,

LEONOR.

Maar ik zal niet gaan na Tartarijen....

GE-

GERARD.

Waar woud gy niet gaan? kond gy niet doen dat een an-

RIGAUT. (der doet?)

Nu ontbreekt alleen de Heer Karel, die noch tekenen

KAREL, *getekend hebbende*. moet.

Dat is gedaan.

GERARD.

Hoe! Karel, wat is dat te zeggen?

KATRYN.

Ja, myn Heer, dat is Karel, en de Kapitein, die flus
zyn Sargiant hier deed koomen.

En waar onder uw Zoon Barnardus, door myn beleid, dienst
had genoomen, (gemaakt;

En wien dat ik Overste en Gouverneur van Tartarijen had
Welke nu van alles afstaat, om dat hy tot zyn oogmerk is

GERARD *tegen Katryn*. (geraakt.)

Ogy vervloekte Karonjel ik zal u wurgen, *tegen Karel*, en gy,
Verraader, die my op zulke een wys durft bedrie-
gen, ik zal u leeren....

JERONIMUS.

Hoe zyt gy dus ontfeld, Broër? gy hebt het immers na uw
wensch en begeeren,

Zy hebben uw wil in alles gevolgd, zyt doch niet te eene-
maal van zinnen beroofd.

Gy komt alleen, mer dit te ondertekenen, te geeven dat
gy haar gisteren had beloofd.

KAREL.

Vergeeft het ons, myn Heer, indien 't moogelyk is, zo wy
heeden (getreeden.)

Onze schuldige pligt wat al te vrymoedig hebben te buiten

Al wat in deze trek u te speelen ook mogt weezen gedaan.

De zucht tot uw maagschap en liefde heeft my hier toe

ELIZABET. (geraân.)

En wil my niet verdacht houden, myn Heer, al heb ik deel
gehad in het uitvoeren van deze zaaken,

Myn liefde had zich te vast gezet, en 't strekte maar om my
by u afkeerig te maaken. L. O-

LODEWYK.

Och! begunstigd onze trouw, myn Vader!

GERARD.

Nou wat noch al meêr? trarare! lustig op! 't is brui-
loft, en wat noch bedocht?

Wel, ik word raazende dol, ik ben verraaden, bedroo-
gen, misleid, en verkocht.

En die Duivelsche Dansmeester, die Sargiant, en al de
anderen, ik zal ze haar straf doen langten,

Ik zal ze altemaal doen klimmen; en jy, Notaris, zult
boven aan hangen;

Ja, hangen zal jy, al zou ik het zelfs doen.

RIGAUT.

Maar, myn Heer, hoe zyt gy zo oplopend en won-
derlyk van geest?

Al wat'er gedaan is, is met uw believeen en order geweest.

GERARD *binnen gaande.* (len,

Gymoogt u alle vry met zotte inbeeldingen te gelyk opvul-
Maar ik verzeker u, dat 'er noch wel ruim vier het leeven
misschien missen zullen.

RIGAUT.

Jamaar, hy verstaat daar door eenige van zyn zieken, dien
hy alle daagen, in plaats van geneezen, zend na
de and're waereld heen.

Ik heb veel te lang te doen gehad met zulk een wonderlyk
humeur, dat nooit is te vreên.

JERONIMUS.

Hy zal wel bedaaren. laten wy nu, om ons te verheugen,
naar binnen gaan, en bybrengen al wat tot zyn
verzachting kan strekken;

Om daar na deeze beide Huuwelyken te voltrekken.

KRISPYN, *zich ontdekkende.* (jou woord,
Ik dorst onder zyn oogten niet komen. Katryn, hou jy nou
Zo gaat ons Huuwelyk, met dat van myn Heer en Juf-
vrouw, gelyk voort,

Einde van 't laatste, en derde Bedryf.

